

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie P - Número 97 / IV legislatura / Sisè període

Dimecres, 21 de setembre de 1994

Ple del Parlament

Presidència del Molt Honorable Sr. Joaquim Xicoy i Bassegoda

Sessió plenària núm. 54

Primera reunió

SUMARI

La sessió s'obre a les onze del matí i nou minuts.

Manifestació de condol per la mort del senyor Josep Garrell i Pubill

El president manifesta el seu condol per la mort del Sr. Josep Garrell i Pubill, diputat de la primera legislatura (p. 5292).

Report al Ple del Parlament dels afers tractats i de les decisions preses per la Diputació Permanent en el període entre el cinquè i el sisè períodes de sessions de la IV legislatura (Punt primer de l'ordre del dia.)

La secretària primera llegeix el report de la sessió de la Diputació Permanent tinguda el dia 13 de juliol de 1994 (p. 5292).

Manifestació de condol per la mort del senyor Xavier Garriga i Jové

El president manifesta el seu condol per la mort del Sr. Xavier Garriga i Jové, diputat de la segona legislatura (p. 5292).

Manifestació de condol per les víctimes dels incendis d'aquest estiu

La cambra serva un minut de silenci en record de les víctimes dels incendis produïts durant l'estiu (p. 5292).

Debat general sobre la prevenció i l'extinció d'incendis a Catalunya (Punt segon de l'ordre del dia.)

Exposició: consellera de Governació (p. 5293) i conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (p. 5305).

La sessió se suspèn a tres quarts de dues del migdia i nou minuts.

SESSIÓ PLENÀRIA NÚM. 54.1

La sessió s'obre a les onze del matí i nou minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficial major i el lletrat Sr. Pau.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat de la consellera de Governació i els consellers d'Ensenyament, de Cultura, de Sanitat i Seguretat Social, de Política Territorial i Obres Públiques, d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, de Treball, de Justícia, d'Indústria i Energia, de Comerç, Consum i Turisme, de Benestar Social i de Medi Ambient.

Ordre del dia

1. Report al Ple del Parlament dels afers tractats i de les decisions preses per la Diputació Permanent en el període entre el cinquè i el sisè períodes de sessions de la IV legislatura.

2. Debat general sobre la prevenció i l'extinció d'incendis a Catalunya (Reg. 20958).

El Sr. PRESIDENT: Comença la sessió.

Manifestació de condol per la mort del senyor Josep Garrell i Pubill

Abans d'entrar en l'ordre del dia, vull fer memòria del recentment traspasat il·lustre senyor Josep Garrell i Pubill, diputat que fou d'aquest Parlament en la legislatura de 1980 a 1984 i recentment membre del Consell de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, deixant constància dels nostres sentiments de dol per la seva desaparició i de condol vers els seus familiars.

Report al Ple del Parlament dels afers tractats i de les decisions preses per la Diputació Permanent en el període entre el cinquè i el sisè períodes de sessions de la IV legislatura

El primer punt de l'ordre del dia és el report al Ple del Parlament dels afers tractats i de les decisions preses per la Diputació Permanent en el període entre el cinquè i el sisè períodes de sessions de la quarta legislatura.

Un senyor o una senyora secretària donarà lectura del report sobre aquests afers i decisions de la Diputació Permanent.

La Sra. SECRETÀRIA PRIMERA: «La Mesa de la Diputació Permanent, en compliment del que estableix l'article 54 del Reglament, dóna compte al Ple dels afers tractats i les decisions preses per la Diputació Permanent en la sessió tinguada el dia 13 de juliol de 1994, del passat període de vacances parlamentàries:

»D'acord amb l'article 52.1 del Reglament del Parlament, va elegir secretària la senyora Flora Sanabra i Villarroya per cobrir la vacant existent per renúncia.

»D'acord amb l'article 53.1.4.¹ del Reglament del Parlament, va rebutjar la petició dels grups parlamentaris d'Iniciativa per Catalunya, Popular, d'Esquerra Republicana de Catalunya i del Grup Socialista al Parlament de Catalunya de convocar el Ple del Parlament per tractar de la creació d'una comissió d'investigació en relació als avals concedits per la Generalitat de Catalunya a Grand Península, Societat Anònima.

»Igualment, va rebutjar la petició dels grups parlamentaris Popular, d'Esquerra Republicana de Catalunya i d'Iniciativa per Catalunya de convocar el Ple del Parlament per tractar de la creació d'una comissió d'investigació en relació a la política de concessió d'avals i crèdits per part del Govern de la Generalitat de Catalunya.

»Així mateix, va rebutjar la petició dels grups parlamentaris d'Esquerra Republicana de Catalunya, d'Iniciativa per Catalunya, Popular i del Grup Socialista al Parlament de Catalunya de convocar el Ple del Parlament en relació a la política general de prevenció i extinció d'incendis a Catalunya, arran dels dramàtics incendis forestals del dilluns, 4 de juliol.»

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyora secretària.

Manifestació de condol per la mort del senyor Xavier Garriga i Jové

També haig de fer constar el sentiment de la cambra per la mort del que fou diputat en la segona legislatura, l'il·lustre senyor Xavier Garriga.

Passem al segon punt de l'ordre del dia, que és el debat general sobre la prevenció i extinció d'incendis a Catalunya, sol·licitat pels grups parlamentaris d'Iniciativa per Catalunya, Popular, Esquerra Republicana de Catalunya i Socialista al Parlament de Catalunya.

Manifestació de condol per les víctimes dels incendis d'aquest estiu

Abans d'iniciar el debat, crec interpretar els sentiments de totes ses senyories en servir un minut de silenci en memòria de tots els nostres conciutadans que perderen la vida per causa dels incendis que ens han afectat aquest estiu.

(La cambra serveix un minut de silenci.)

Moltes gràcies.

Debat general sobre la prevenció i l'extinció d'incendis a Catalunya

Té la paraula la consellera senyora Maria Eugènia Cuenca.

La Sra. CONSELLERA DE GOVERNACIÓ (M. Eugènia Cuenca i Valero): Molt honorable senyor president, senyores diputades, senyors diputats, durant tres dies, en aquest Parlament, i en sessions plenàries, debatrem sobre la terrible onada d'incendis que hem patit aquest estiu i que encara, fa dos dies tan sols, continuava; una onada d'incendis que ha segat vides humanes —ara acabem tot just de fer un homenatge, amb un minut de silenci, a les víctimes, bombers, d'aquests incendis—, que a més de segar vides humanes ha destrossat famílies, economies familiars, ha desolat paisatges i, en definitiva, ha causat greus perjudicis socials, econòmics i ecològics.

Segurament no hi ha precedent, fora d'aquest Parlament de Catalunya, d'un debat monogràfic com aquest, sobretot en sessions plenàries; però crec que aquest Parlament, en fer-ho, en fer aquest debat, recull una extraordinària preocupació que hi ha hagut, i que hi és, de tots i cadascun dels ciutadans del nostre país. Per això, el primer missatge que voldria transmetre en nom del Govern i en el meu propi és que el Govern de la Generalitat està al costat d'aquesta preocupació dels ciutadans, que hem esmerçat tots els esforços, que hem lluitat i lluitarem amb totes les nostres forces per prevenir els incendis, per procedir a l'extinció quan l'incendi ja ha esclatat, per minimitzar els danys que produeixin, per ajudar de la millor manera possible les persones i els territoris, les comarques que n'hagin resultat i que en resultin afectades, i que aquest, que és l'objectiu del Govern, segur que el compartim amb tots i cadascun de vostès, dels diferents grups parlamentaris representats en aquesta cambra.

Abans de començar el debat pròpiament, la informació, voldria fer en nom del Govern el reconeixement de la tasca dels bombers de la Generalitat, reconèixer la dedicació, l'eficàcia i la preparació dels nostres bombers. Crec que això està fora de tot dubte. També deixin-me que repeteixi o que tingui unes paraules per a expressar el dolor que com a consellera de Governació tinc per aquests bombers que van morir recentment en un acte de servei, persones que tenen com a objectiu professional la lluita contra les situacions d'emergència i, en aquest cas, d'incendis. Penso —i espero que així ho acceptin— que que aquest debat sigui obert i crític, però alhora també serè, amb tranquil·litat i operatiu, és el millor homenatge que podem fer als bombers, però no només als bombers, sinó també a tot el conjunt de persones que han treballat durant la implacable lluita d'aquest estiu contra el foc.

Vull remarcar que, quan parlem d'incendis, sempre estem parlant de danys: per petita que sigui una superfície cremada, per immediata que sigui una extinció, estem parlant ja d'inici d'un dany, un foc que crema un arbre, o un bosc, o una fauna, o que afecta propietats i interessos humans i, com hem vist també, sovint vides humanes. Crec que hem de ser conscients —i, això, vull recalcar-ho— que davant d'un foc encès cal prendre decisions alternatives, cal decidir prioritats, però sempre lluitant contra la desgràcia, sempre, havent-se produït un dany, per petit que sigui —ho repeteixo. Decidir, per exemple, per on començar les tasques d'extinció

és decidir disminuir o anul·lar els danys d'una zona primer, en lloc dels d'una altra, i, això, cal fer-ho en minuts o en segons.

Estem parlant d'un tema que arrossega sensibilitats humanes i que produeix, necessàriament, una forta tensió en tot el teixit social que viu el foc a les seves propietats, a la seva comarca o, simplement, veient per televisió com es cremen paisatges estimats que són patrimoni de tots. D'això parlem en aquest debat —en parlarem—, i és per això que, independentment del que vostès pensin fer, em permeto demanar la màxima serenor. Hem de parlar de causes i de conseqüències; hem de debatre sobre els mitjans de què disposem i sobre la gestió d'aquests mitjans; també sobre la direcció política que significa, com deia, decidir prioritats, coordinar actuacions i prendre decisions, però sobretot crec que el que hem de fer és parlar de propostes constructives de millora futura.

Senyores i senyors diputats, només que d'aquest debat en sortís una idea, una sola idea, que millorés la prevenció, l'extinció o les estratègies d'ajuda posteriors als incendis, aquest debat ja estaria plenament justificat.

Senyores i senyors diputats, no defugiré la resposta a les crítiques per dures que siguin, i acceptaré totes les responsabilitats que es derivin de la meua gestió, però també crec que puc demanar que no ens entremetiguem massa en aspectes negatius i que procurem sumar al màxim en el nostre objectiu —que estic segura que és comú— de millorar i de fer la gestió cada dia més efectiva.

El Govern de la Generalitat i els dos consellers que intervindrem volem explicar amb tot el detall que calgui les nostres responsabilitats. Explicar els mitjans de què disposem i donar compte de la gestió d'aquest mitjans. Cal, per exemple, explicar que la campanya d'aquest estiu, de prevenció i extinció d'incendis, no ha assolit l'objectiu fonamental de disminuir el nombre i la superfície dels incendis forestals a Catalunya. Però també crec que seria un recurs massa fàcil, i els he de dir que fals, suposar que aquesta fita no ha estat possible perquè no hem cobert cadascun dels punts que es preveïen a la campanya i que va ser entregada, el document que va ser entregat, a tots vostès en ocasió del debat, o millor dit, de la compareixença durant el mes de juliol a la Diputació Permanent.

És cert que els objectius de govern són sempre un camí a recórrer i que es pot anar més ràpidament o no, però, en tot cas, crec que —ho repeteixo— no ens hauríem de pensar, perquè l'objectiu final no s'ha complert, que els punts de la campanya d'estiu han estat un fracàs absolut.

Es tracta, com els deia, de debatre els aspectes concrets que puguin haver fallat respecte a les nostres previsions, però sobretot, ho repeteixo —almenys això és l'interès del Govern—, d'articular propostes possibles que els facin cada dia més eficaços en la lluita contra el foc. Estic segura que això és el que els ciutadans desitgen, i ho dic perquè, a més, ho he sentit així en els mitjans de comunicació, tant, doncs, a ràdios com a diaris, perquè crec que hem d'oferir, entre tots i com a resolució d'aquest Parlament, uns camins d'es-

perança i de reconstrucció que permetin mirar el futur amb optimisme.

Això és el que penso que hauria de ser el debat. Evidentment, per descomptat, acceptem qualsevol altre que vostès puguin plantejar, perquè també es podria plantejar un debat en negatiu, amb objectius de confrontació política, que segur que també és legítima, i de desgast, però penso que aquest no és un camí correcte i no crec, per tant, que sigui el que interessa els ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

En aquest sentit crec que seria un mal camí aprofitar un tema com aquest, que toca la sensibilitat i el cor dels ciutadans, de les persones, per centrar-nos, amb motiu d'aquest tema, en la lluita política i no en les propostes de millora. De la mateixa manera –vostès potser opinen diferent–, crec que és un mal camí, que seria un mal camí, parlar de responsables. Crec que primer cal parlar de les causes d'una situació extraordinària, així com de responsabilitats i eficàcia en la gestió. I és en aquest sentit que penso que seria un mal camí parlar de dimissions com a punt de partida o com a anàlisi unidireccional. En el meu cas concret, els asseguro que ja fa temps que hauria demanat la dimissió, el cessament, si pensés que això hauria estalviat tan sols una hectàrea cremada.

Deixin-me fer un parèntesi, perquè també se n'ha parlat –i per això no ho vull defugir, ja ho deia al començament–, que crec que és un mal camí insistir en l'absència d'alts càrrecs quan es van produir aquests focs. I això relacionant-ho amb l'efectivitat en l'extinció. Personalment els he de dir que no em molesta, o no em molesta massa per ser més sincera, que es facin bromes o judicis, acudits, amb les persones que tenim càrrecs públics, però crec que de cap manera això és acceptable, encara que s'ha fet, davant aquestes situacions en què, com deia, s'està destruint un patrimoni col·lectiu, es lesionen interessos humans i, sobretot, en situacions com les que acabem de reconèixer i dedicar un minut de silenci.

Es pot criticar, doncs, dic, la capacitat de gestió, la qualitat dels plans de prevenció i extinció, la fluïdesa en les comunicacions de comandament, la correcta aplicació dels mitjans, però crec que això de cap manera es pot defensar que depengui de la presència o no del titular d'un departament. Tindríem un país molt preocupant si per una malaltia greu el país quedés paralitzat.

Crec també que és mal camí parlar sense més de pocs mitjans, sense explicar que això depèn de les prioritats del Govern. Del Govern i de tothom i del país. I del grau de desenvolupament econòmic d'un país.

Cal recordar que reclamar més recursos per a la prevenció –estem parlant de quantitats molt importants, de milers de milions– o per a l'extinció o per a l'ajudes posteriors als incendis, vol dir treure'ls d'algun lloc, d'un altre servei que s'haurà de deixar de prestar, o de la butxaca dels ciutadans o dels impostos, per exemple. Crec que tothom sap que, per posar més recursos a la Conselleria de Governació o a Agricultura, s'han de restar d'un altre, d'un altre lloc. Per tant, hem de ser molt curosos quan parlem d'augmentar

desafortadament els recursos, perquè sabem que ha de ser a costa de deixar de prestar uns altres serveis, quan els recursos que calen, que es necessiten, són substancialment molt importants.

I també en aquest sentit que deia, que és un mal camí parlar, seria un mal camí també parlar de mala coordinació, fonamentant aquesta crítica en la percepció parcial produïda en alguns llocs concrets i en els moments més dramàtics de la lluita contra el foc. Crec que és un recurs... (*Remor de veus.*) Ja en parlarem, de la coordinació, jo també l'explicaré d'una altra manera. El que estic dient que és un mal camí parlar d'aquesta falta de coordinació en el sentit que estic exposant.

I dic que és un recurs massa fàcil parlar de la descoordinació com a tòpic, que, certament, pot impressionar, i impressiona, i que fins i tot sembla certa quan es fonamenta en situacions psicològiques i situacions reals, per altra banda, de desconcert i també d'impotència. Són, tot això, reaccions que genera, realment, el foc i qualsevol emergència.

Crec que ha quedat clara l'efectivitat d'haver decidit en aquest Parlament el comandament únic en la lluita contra el foc, però, lògicament, aquesta decisió, que crec que és indiscutible, entra en conflicte amb la multiplicitat de persones que a l'instant de l'incendi creuen que en aquell moment i en aquella situació es podrien fer moltes més coses. Moltes més coses i diferents, i que aquestes segur que serien més efectives. Això, sumat a persones que defensen la seva propietat o que estan angoixades pel risc de perdre-la, genera una lògica legitimitat i multiplicitat de prioritats, d'ordres, d'iniciatives. Tothom es presta a explicar què és el que s'ha de fer. I és sobre això el que em refereixo que seria un mal camí, perquè és molt fàcil, agafant simplement aquestes sensacions reals i legítimes, caure en l'acusació de descoordinació.

Finalment, perquè ja entraré doncs a l'informe del que ha estat la campanya d'estiu... (*Remor de veus.*)

El Sr. PRESIDENT: Silenci!

La Sra. CONSELLERA DE GOVERNACIÓ: ...crec que no seria un bon camí parlar de manca de professionalitat o de manca de coneixement del terreny en la lluita contra el foc. Segur que aquesta sensació estarà plenament fonamentada en algun cas concret. En algun cas concret en què l'extinció podria haver –per què no?– augmentat l'efectivitat seguint les directrius d'algué que era molt més coneixedor del terreny, i també, segurament, molt més coneixedor de com s'han d'afrontar els incendis. Segur que en algun cas això és cert. Segur que els alcaldes, els pagesos, els ramaders, els habitants de cada poble, de cada comarca, segur que són un ajut inestimable del que segur que podem aprendre, i aprendrem, a l'hora de planificar –a l'hora de planificar– les campanyes i de formar els responsables en èpoques de risc, però no en el moment de comandament.

Amb això, amb aquest ajut, d'integrar aquest ajut i millorar-lo, en el moment de planificar les campanyes i informar els responsables, segur que serà inestimable l'ajut. Segur que podem millorar. També podem millorar l'assistència

tècnica en cartografia, la planificació en la lluita contra el foc en cada terreny, però vull remarcar l'altíssima preparació dels cossos d'extinció quant a la seva territorialització i coneixement dels llocs on operen.

Pensin que tenim una distribució de parcs de bombers, de cent seixanta parcs al territori de Catalunya, i que sovint, al costat de cada poble que aquest estiu ha començat un incendi, hi ha un parc professional de bombers en què també s'integren voluntaris. I que tots aquests professionals i voluntaris són gent del poble, coneixedors del terreny tan bé o potser una mica més, si vostès ho diuen, però són tan coneixedors del terme municipal com ho són els pagesos, els alcaldes, els ramaders, les ADF, en definitiva la gent del poble.

Si l'incendi es fa gran i passa a un altre terme municipal, ni aquell parc de bombers és suficient i han de venir altres parcs, que segur que desconeixen el terme municipal, com també ho desconeix l'alcalde d'aquell terme municipal, els pagesos, les ADF i tots els voluntaris que hi col·laboren.

Deia que..., començava..., he dit el que em semblava que no hauria de ser el debat i, per descomptat, repetim que poden fer el debat, evidentment, i que jo em prestaré al que vostès encetin, però he dit, vull dir ara, que crec que aquest és un debat, senyores i senyors diputats, necessari i oportú. I és necessari perquè en moments difícils i en situacions excepcionals cal que sumem forces, iniciatives, revisem actuacions —ho ha dit així el president de la Generalitat molt sovint, quan ha estat entrevistat— i generar noves propostes que completin i millorin les línies de treball que se segueixen. I és oportú, perquè, com deia al començament, la societat catalana reclama en justícia explicacions molt més reposades que quan es produïen els incendis, i completes del que ha passat. I segur que el Parlament és el lloc més idoni en què podem fer una discussió serena, en què podem parlar de què és el que ha passat, decidir com s'han de canalitzar totes les propostes, per tal que no es tornin a produir situacions com les negatives, catastròfiques d'aquest estiu.

El meu informe és la síntesi de la planificació del treball realitzat durant aquest estiu pel departament de Governació, pel que fa a l'extinció d'incendis forestals. Em basaré, per tant, en les actuacions de la Direcció General de Prevenció i Extinció d'Incendis, tot recordant que la prevenció que correspon al Departament de Governació és en cas d'incendis urbans, i la prevenció correspon, en cas d'incendis forestals, a Medi Natural, és a dir, al conseller d'Agricultura, que tot seguit també els l'explicarà.

Em referiré també a les actuacions de la Direcció General de Protecció Civil, en tant que aquest foc va fer que s'haguessin d'activar els plans d'emergència i, per tant, va intervenir també la gerència de Protecció Civil. I en tercer lloc, també, les activitats de la Direcció General de Seguretat Ciutadana, que també va col·laborar en l'emergència.

He procurat no..., mentre vagi fent el parlament, no aniré donant més que les xifres necessàries per no fer-ho més «farragós» i també més llarg, i perquè tots vostès, alguns parlamentaris, disposen d'una informació en xifres que poden

consultar mentre, o si ho creuen oportú, mentre jo vaig fent, vaig exposant l'informe.

La meua intervenció se centrarà, doncs, en la qüestió de l'informe en tres aspectes: explicació de la campanya d'Estiu 94, explicació dels trets fonamentals de sistema d'extinció d'incendis i, una tercera part, valoració i conclusions i, en definitiva, com a final, propostes de millora.

Quant al primer punt, la campanya del 94, durant els mesos de juliol i agost —també uns dies de setembre, però les dades que compto més exactes són d'aquests dos mesos— els Bombers de la Generalitat han efectuat 6.826 serveis del que en diem «incendis de vegetació», la qual cosa suposa una mitjana de 74 actuacions diàries només en incendis forestals. Aquestes xifres contrasten amb les que es van produir l'any 93, pel mateix període, amb una mitjana de 55,8 sortides per dia. Saben que, lògicament, l'activitat dels bombers no ha estat únicament aquesta, sinó que seguien, doncs, donant compliment i atenent les emergències quotidianes de cada dia, salvaments, rescats, incendis urbans, etcètera, la qual cosa ha donat que la mitjana de serveis de bombers diària ha estat, durant aquest període, de 190 serveis.

Aquestes xifres crec que parlen per si soles; és cert que les xifres no ho diuen tot, però sí que demostren que les excepcionals condicions climàtiques i de medi natural d'aquest any no són un argument —i crec que ara ja tothom hi està d'acord— trobat més o menys bé darrere del qual es parapeti el Govern, i en aquest cas la consellera de Governació, per explicar les mancances de mitjans, sinó que és un fet científic, objectiu, constatable i prou determinant de les greus conseqüències que hem patit. No m'amagaré de confirmar-los que l'excepcionalitat i la virulència d'algunes situacions extremes que hem viscut han dépassat —ho repeteixo—, han dépassat la nostra capacitat de reacció i han calgut esforços extraordinaris per fer front a situacions també —ho repeteixo— extraordinàries per les raons que acabo d'esmentar.

Algunes veus han recordat els incendis forestals de l'any 86 per atribuir-nos ara manca de previsió, i aquesta acusació podia prendre més força en el context d'un any que sabíem que seria difícil —i així ho vàrem explicar—, però que no sabíem que tindria les dramàtiques proporcions que ha tingut.

En el mes d'abril, en una intervenció davant d'aquesta cambra, jo els feia una pregunta, a tots vostès: si el que demanàvem era que el Govern disposés de mitjans necessaris per fer front a situacions de risc que raonablement i previsiblement s'haurien d'afrontar, o si el que se li demanava era una cobertura del cent per cent del risc que eventualment pogués presentar-se. I deia que, en aquest sentit, no hi ha cap país que tingui una cobertura —no hi ha cap país que tingui una cobertura— del cent per cent del risc perquè el risc porta implícita la indefinició i de no poder preveure i definir completament quin és el risc que s'ha de presentar.

I els deia, també, que el Govern administra cabals públics i que vostès, l'oposició, tenen l'obligació —i ho fan— de demanar comptes i que no podem malbaratar recursos i que, per tant, el que havíem fet era una campanya de previsió

amb un índex de sinistralitat d'acord amb les previsions i estudis amb què comptàvem.

Saben tots, perquè han seguit els Pressupostos, que la Generalitat, el Departament de Governació en aquest cas, ha invertit milers i milers de milions des de l'any 82. També és cert que aquest creixement no ha estat, lògicament, constant; com tot servei que s'implanta i que es va dimensionant durant els primers anys va tenir una forta despesa en inversió: en inversions corrents, en despesa corrent i en inversions. I a partir de l'any 92 va entrar en una fase de manteniment o reposició de les fortes inversions realitzades. Això no vol dir que hàgim parat de fer inversions, però són més ralenties perquè el gruix del servei ja consideràvem que estava dotat. Cada any anem reposant material; alguns diran que no, doncs, amb la proporció amb què hauríem de fer-ho, però el que sí que és cert és que les inversions es mantenen. I aquest dimensionament i aquesta decisió de no anar augmentant més els recursos d'una manera molt substancial —evidentment, sí, cada any— respon al que els deia abans, perquè pensem que el Servei ha de respondre a unes condicions mitjanes de risc. I, fins i tot, en aquestes mitjanes de risc preveiem unes situacions punta d'emergència periòdiques.

El Govern va entendre, amb l'aval que li donava l'experiència dels vuit anys darrers, que aquests mitjans eren suficients per al compliment ordinari de la funció del servei, que, dit sigui de passada, són els més potents, els més potents de qualsevol comunitat autònoma de l'Estat. I penso que —i ho he dit, per això ho repeteixo— vostès també compartien aquesta opinió. Durant el debat de pressupostos, pel que fa referència a prevenció, cap grup parlamentari va presentar esmenes substancials d'inversió en material d'extinció; segur que perquè pensàvem tots plegats que durant vuit anys l'experiència era prou provada com per pensar que el dimensionament amb puntes de risc ja estava assolit.

És cert que ens vam equivocar tots; en tot cas, diré que no només es va equivocar el Govern, en aquest sentit, que vam aprovar un pressupost que no preveia els múltiples augments de mitjans que hauríem necessitat per fer front a aquest estiu. Podríem dir que, tenint l'experiència del 86, ens podríem haver dotat de més mitjans? Ens en vam dotar, efectivament, ens vam dotar de més mitjans que l'any anterior, però no suficientment com per fer front, com ha estat vist, a aquesta onada d'incendis.

Per tant, l'experiència d'aquest estiu confirma del tot que ens vam equivocar per manca de previsió? Jo crec que una resposta precipitada seria afirmativa. Aquest estiu 94 hauríem necessitat molts, i molts, i molts, i molts més mitjans. Però no sé si hem de fer una inversió costosíssima per immobilitzar-la potser vuit anys més davant la por que en algun moment es pugui produir una altra situació igual. És més, si aquestes inversions, que són altíssimes, no les utilitzem durant set o vuit anys, podrien quedar fins i tot obsoletes. D'aquí ve que cap país defineixi, perquè no es pot definir, tingui al cent per cent previst el que és fer front a una emergència.

També referint-nos, fins i tot, a les visions més crítiques que hem tingut, crec que hem de reconèixer que hi ha hagut una capacitat de reacció quant a l'agilitat de cercar i trobar mitjans d'extinció després de produïts els incendis del mes de juliol: vam doblar els mitjans aeris prevists, en un moment en què tota la conca mediterrània, que patia també una emergència, els buscava, buscava aquests efectius. Nosaltres els vam tenir. I això per què? Perquè sí que havíem previst, en cas de necessitat, poder-los contractar d'una manera àgil. La contractació de mitjans aeris no és com comprar un cotxe, s'ha de preparar i amb molts mesos. I el que sí que teníem previst era la possibilitat de poder-los contractar en cas que aquesta situació es produís.

De totes maneres, no voldria fer una afirmació rotunda dient que la tragèdia viscuda no respon de cap manera a una manca de mitjans aeris, però sí que els haig de donar unes dades. En relació amb l'any 93, s'han declarat, en el mateix període, un 30% més d'incendis, mentre que els mitjans aeris han augmentat més del 60%. La proporció en el creixement, doncs, seria favorable a la dotació de mitjans, concretament el doble; però no han estat suficients. I, malgrat això, el nombre d'hectàrees cremades és molt superior al de l'any passat. En números rodons —perquè encara falta sumar per Medi Natural les hectàrees dels incendis tot just acabats ahir—, en números rodons, diríem que estarien al voltant d'un 64.000. L'any 93, la mitjana era de 0,91 hectàrees per foc, quan ara hi ha hagut una mitjana de 8,8 hectàrees per incendi.

Jo crec que aquest debat ens hauria de servir per aprofundir i dir quants mitjans aeris s'haurien d'haver posat, quina és la previsió que hauríem d'haver fet. Perquè, amb el doble dels mitjans, resulta que el nombre d'hectàrees cremades ha augmentat gairebé nou..., s'ha multiplicat per nou.

A banda de les consideracions tècniques, crec que un altre aspecte que ens indica..., que el disseny de la gestió unificada de recursos, crec que tampoc podem dir que sigui el responsable que s'hagin cremat tants i tants milers d'hectàrees. Amb aquest mateix disseny de gestió unificada es van afrontar les anteriors campanyes i va servir, i bé, per a la seva finalitat.

També s'ha dit que obeeix a una manca de coordinació, aquesta extensió d'hectàrees cremades. Certament, les tasques de coordinació han estat sotmeses enguany a una pressió extraordinària que pot haver generat disfuncions, però no més enllà. També l'organització, la coordinació, la integració i el treball conjunt dels diferents col·lectius en les tasques d'extinció d'incendis, també, havia estat experimentada i experimentada durant vuit anys, i també amb bons resultats.

Aquest estiu, és cert, al costat de tot això, que s'ha viscut una experiència molt enriquidora quant a la resposta massiva del voluntariat, sense precedents i, per tant, sense experiència, sense cap experiència prèvia quant a la canalització i coordinació dels seus esforços. En parlarem, d'això; això sí que és una novetat i això sí que crec que ha pogut contribuir, doncs, a aquesta sensació que se n'ha d'analitzar profundament les causes, i no solament en l'inici, amb els comentaris

més a la mà, més tòpics. Crec que tampoc –i penso que seria bo que ho reconeguéssim per fer aquest debat tranquil– aquesta descoordinació, que aquests elements de coordinació siguin els responsables i la causa de la tragèdia viscuda.

I finalment, també pels comentaris que s'han fet i que jo no crec que siguin aquestes les causes de la tragèdia viscuda, crec que ningú que conegui a fons el treball realitzat pels bombers –i quan dic bombers m'estic referint als de la Generalitat i també als bombers que han ajudat, els bombers de Barcelona– pot afirmar que desconeixen el comportament del foc al bosc. De focs forestals, n'hi ha hagut, i molts, durant aquests anys i la seva extinció en cap cas superava les vuit hores. Voldria insistir, doncs, que la professionalitat i l'eficàcia del cos en relació amb els incendis forestals és fora de tot dubte –ho deia tot just en començar el meu discurs.

Sobre aquests temes, hi incidirem més endavant, però penso que cap d'ells dona resposta al que ha passat enguany, si s'oblida que certament ha estat un factor determinant –no dic l'únic, perquè els n'afegiré algun més– l'excepcional situació viscuda: altes temperatures, humitat baixíssima, sequeres, forts vents... I això no és situar-nos en una situació, en el fatalisme, sinó analitzar objectivament la situació. La gent no se situa avui en el fatalisme. Per això hi ha aquesta petició de debat i de justícia i d'un debat serè sobre què hem de fer. Jo no em situo, realment, en el fatalisme.

Quan vam presentar les mesures per a la campanya d'estiu del 94 ja es preveia la planificació, la proliferació de nombrosos focus en unes condicions climàtiques adverses, i dèiem que es presentarien de forma sostinguda al llarg de diversos dies. I per fer front a aquesta emergència ens vam dotar de més mitjans que anys endarrere: teníem 160 parcs, 4.258 homes, 622 vehicles, vuit helicòpters bombarders, dos avions i tres helicòpters de comandament, a més de tots els recursos que el conseller d'Agricultura els explicarà. A més, havíem contractat –més que l'any passat– mil auxiliars forestals. I el mes de juliol ens vam dotar, com deia, del doble de mitjans aeris. Teníem més de tot que mai i, en general, crec que aquest augment ens ha servit, també, per fer front a aquests incendis, que no han estat uns de determinats, també d'una manera correcta, com altres anys.

Vostès tenen, en la documentació que he presentat, unes gràfiques en què podran comprovar quina ha estat la capacitat dels bombers amb els mitjans de què disposen, llevat de tres puntes de la gràfica. Al mes de juny veuran una punta, que vol dir que és quan més serveis hi ha; en el mes de juliol, una altra –de les altres ni se n'ha parlat, que vol dir que han estat incendis, tots, fins arribar a les 6.000 i escaig–, i en el mes d'agost també es veu una punta, que són els incendis d'aquests dies, que tots coneixem. Crec que era bo, doncs, fer aquesta gràfica, sobretot per donar a conèixer també que la resta d'actuacions d'incendis, la resta d'actuacions de bombers i d'incendis ha estat més elevada que altres anys, però que s'hi ha fet front i que potser ni tan sols se n'han adonat les senyores i els senyors diputats.

I deia que havia d'afegir alguna causa més, i en aquest sentit haig de reconèixer que, amb tota aquesta situació i en aquestes tres puntes que ara mostrava dels gràfics, els mitjans han resultat clarament insuficients, però que han resultat clarament insuficients en algunes ocasions, no durant els tres mesos d'aquests incendis.

S'hi va afegir, com deia, un altre factor, a més de les condicions climatològiques, que va ser la simultaneïtat dels focs. Si, del total d'incendis –també ho tenen a les gràfiques– de vegetació declarats aquest estiu, n'excloem aquests que es van iniciar el 4 i el 10 d'agost, la mitjana de temps emprat en l'extinció es manté en els mateixos paràmetres a què em referia dels anys anteriors, malgrat les condicions climatològiques. I des d'una altra perspectiva, si no comptem els incendis d'aquests dies, hauríem de restar del total de la superfície cremada més de les dues terceres parts.

Per tant, sense aquestes situacions, sense aquestes puntes no previstes i en les quals els mitjans han estat clarament insuficients, l'actuació va ser del mateix estàndard que anys endarrere. Llavors, què és el que va passar durant aquests dies que va fer desgavellar un sistema que durant la resta dels dos mesos ha mantingut la mateixa línia eficaç dels darrers vuit anys?

Abans els deia que la mitjana diària de serveis ha estat de setanta-quatre. El dia 4 de juliol es van efectuar cent vint-i-vuit serveis –serveis d'atenció a incendis de vegetació– i cent vint-i-dos el dia 10 d'agost, a més dels serveis d'emergència a què feia referència abans. Són, com poden saber, molts. Però encara hi va haver un altre factor que va pertorbar encara més la situació i l'actuació dels bombers: gairebé tots aquests focus d'incendis que els deia, dels cent vint-i-vuit, es van produir en una franja horària, van començar en una franja horària de quatre hores. Aquest és un fet insòlit. Ho podran comprovar en la gràfica que els esmentava, i que, efectivament va ser sobretot la conjunció, però sobretot aquesta, el que va desbordar la capacitat de resposta dels nostres mitjans.

A aquestes dificultats –però que també ho haig de dir– es va afegir –a les del 4 de juliol– que en el moment de màxima intensitat, com van ser aquestes quatre hores que tenen les gràfiques, els mitjans que Catalunya tenia assignats per Icona mitjançant conveni van ser retirats per enviar-los a Terol. Segur que els van enviar perquè els necessitaven, però també els haig de dir que teníem un conveni en què obligava a quedar-se a Catalunya. Per si sola tampoc serveix la retirada dels mitjans aeris per demostrar que l'extensió d'hectàrees cremades va ser deguda a això, però, en tot cas, en l'anàlisi exhaustiva de les causes crec que també ho haig de dir.

És per això, per aquest fet que els he dit, que hem volgut minimitzar la dependència dels nostres plans d'emergència en relació amb els mitjans aeris de l'Estat. Fins i tot la dependència dels mitjans d'altres països de l'arc mediterrani. Hi ha algun grup polític que parlava de mancomunar els mitjans aeris: és una bona proposta, però ens podríem trobar en una situació semblant, i és per això que el mes de juliol i

davant d'aquest fet vam decidir –perquè ja ho teníem previst– contractar nous avions per fer front a aquesta situació, que amenaçava, potser, de poder-se tornar a produir.

No teníem cap informació meteorològica certa que es produiria. I ho vam fer i segurament jo vaig pensar que potser ens estaríem equivocant, perquè potser hauríem d'immobilitzar uns avions després d'una contractació molt costosa. Però el fet és que ho vam fer. Per això em referia que en aquest cas vam tenir una capacitat de resposta perquè prèviament havia estat feta una previsió.

Voldria insistir que no disposem –segur que no disposem– d'un servei d'extinció d'incendis que pugui fer front a una emergència produïda en un interval de quatre hores en les condicions que he dit durant els mateixos dies. En aquestes condicions és impossible garantir una mitjana d'efectivitat com la que havíem tingut al Servei de Bombers, no aquesta, sinó moltes més, perquè l'efectivitat era de vuit hores, màxim dotze, i han passat dies i dies fins que els incendis han quedat extingits. Estàvem acostumats i ho havíem dit potser massa –això també ho reconec– que als bombers de la Generalitat –dèiem– no es resistia un incendi més de vuit a dotze hores. No ha estat així, ho reconec. I en aquest cas ha estat de molts i molts dies. Però també haig de reconèixer que no disposem, ni de lluny, i això és el que hem de debatre, si és que hem de disposar d'un servei que faci front a tot aquest seguit de contingències que els he explicat.

Certament que el dramatisme –jo l'he viscut en primera línia– d'aquesta experiència ens ha de dur a la reflexió i a la recerca de mesures tendents a evitar que una situació com aquesta es pugui repetir. Però hauríem de procurar –i per això vaig insistint, ja dic que em plegaré al que vostès desitgin–, però hauríem de procurar que això fos, que aquesta revisió fos, no fruit del nerviosisme o del sentiment d'impotència viscut, sinó fruit d'una anàlisi freda, que forçosament hauria de contemplar si és previsible que aquestes condicions climàtiques es repeteixin.

Jo he sentit aquests dies que algú deia: «Contractem quatre-cents avions.» Això és el que jo li dic que no és una anàlisi freda, perquè no pensem, les previsions no les fem des del Departament de Governació dient «em sembla que l'any que ve, com que aquest any hi ha hagut foc, l'any que ve no n'hi haurà». Tot això són estudis científics, del Servei Meteorològic, d'estudis molt aprofundits del Departament d'Agricultura, en què ens basem nosaltres –es basen els americans, evidentment, als seus centres de recerca– per predir, per prevenir en quines situacions d'emergència ens podríem trobar. Si augmentem substancialment els mitjans aeris i potser el cicle aquest no es torna a repetir passaria el que ja els he explicat. Estem dient, estem patint períodes de tornar a tenir la mateixa situació en cicles de deu anys. Doncs, ara han estat més de deu anys. Hi ha un estudi, que el tinc aquí, per si a algú de vostès podria interessar, veuran un estudi que ha fet el CREA en col·laboració amb l'Autònoma, com assenyala la situació durant..., o sigui, l'evolució de les temperatures, de la humitat, de la velocitat del vent, de la pluja durant trenta anys i veuran vostès com

aquestes situacions no es repeteixen. En tot cas, el conseller Marimon els donarà dades més concretes d'aquest estudi perquè, si no, m'allargaria, doncs, molt la meua exposició.

Un segon aspecte que deia que havíem d'analitzar acuradament és el de la direcció correcta de la inversió de diners públics que poden esmerçar-se en la lluita contra el foc, si aquests mitjans han d'anar, doncs, al que els deia de mitjans d'extinció o han d'anar a prevenció o els hem de repartir entre tots dos. En tot cas, pensem que qualsevol aportació de mitjans ha de ser en detriment segurament d'uns altres serveis o també –com deia abans– dels impostos, és a dir, de la butxaca de tots els ciutadans. Això és el que hem d'analitzar i veure què hem de fer, d'acord –com sempre dic– amb el grau de desenvolupament econòmic d'un país, el que és la proposta pressupostària del Govern de la Generalitat, que també té, doncs, la relació amb els pressupostos de l'Estat.

Realment, la simultaneïtat de cent vint incendis en un interval de quatre hores, com la viscuda els dies 4 i 5 de juliol, requereix un desplegament que potser qui va dir quatre-cents no sé si es va equivocar en molt, però segur que necessitem més de dos-cents mitjans aeris, si fem doncs aquesta progressió exponencial a què em referia abans.

Després d'explicar, doncs, les causes –ho repeteixo i ho aniré dient a mesura que vagi avançant la meua exposició–, jo em sotmeto, com a responsable de l'extinció d'incendis, a la seva aprovació o crítica, però, sobretot, el que he volgut és exposar quins són els elements bàsics de l'actual sistema i després, doncs, pensem com podríem millorar-lo. I, en aquest sentit d'exposar els mitjans, la segona part del meu informe es referia a quines..., en què consisteix el sistema d'extinció d'incendis pel qual hem optat, que, per altra banda, els senyors i les senyores diputades ja coneixen, perquè existeix, s'ha anat perfeccionant des de l'any 83, però és el que aquesta cambra, el Parlament, va aprovar el mes de maig, i va aprovar una llei, però no perquè venia d'un projecte del Govern que s'havia elaborat, doncs, per uns juristes..., no, recollia l'experiència, com deia, des de l'any 83. Jo crec que els grups parlamentaris i concretament el Grup de Convergència i Unió, però els altres també, van fer un gran esforç d'introduir esmenes i que sortís un projecte al més consensuat possible, que de fet ho està, ho era, ho va ser i, per tant, doncs, ja sé que coneixen quin és el sistema, però m'agradaria referir-m'hi, doncs, utilitzant alguns comentaris per aclarir, doncs, en què consisteix aquest sistema que el Parlament de Catalunya va aprovar.

Han sorgit algunes veus que qüestionen el sistema d'un únic cos de bombers i la consegüent gestió de recursos humans i material també d'una manera unificada. En aquest ànim que m'inspira de no defugir cap polèmica, de no deixar de debatre cap de les consideracions crítiques que puguin haver-se formulat, els proposo centrar-nos en tres qüestions: la unitat del Cos de Bombers, la gestió unificada dels recursos i el foc forestal com a emergència.

Quant al primer punt, la unitat del Cos de Bombers, ens hauríem de formular ràpidament –i suposo que ho estan pensant– la següent qüestió: es fa necessària la creació d'un

cos de bombers rurals? És cert i evident, i conegut per tots que els comportaments d'un foc forestal o d'un incendi d'un edifici són ben diferenciats. Tot i que existeixen unes bases comunes, evidentment, l'estratègia en l'extinció i els riscos que cal evitar són específics en cada cas. Una vegada dit això, això vol dir que, conegudes aquestes diferències i emprant en cada cas l'estratègia que convingui, no pot combatre's amb èxit el foc forestal per un cos unificat de bombers? O ho podríem dir d'una altra manera: l'especialització, el major grau de formació dels bombers en aquesta matèria ens ha de portar necessàriament a la subdivisió d'aquest cos en rurals i en urbans? Amb quin cost, amb quina efectivitat?

Els donaré una dada que aquest estiu ha augmentat: els incendis de vegetació representen poc més del 20%. Ja he dit que aquest any han augmentat al 30% sobre el total. Però això està concentrat en unes poques setmanes l'any. Si tinguéssim un cos de bombers forestals aquests estarien pràcticament desocupats, pel que es refereix a extinció; evidentment, poden fer formació de coneixement del terreny, però, pel que es refereix a l'extinció, estarien pràcticament desocupats durant deu mesos l'any. Ara ja són el 20%, només, de tot el conjunt d'incidències de bombers.

Per altra banda, en les èpoques de risc tots els efectius són pocs, ho hem vist, fins i tot amb els mitjans aeris. I seria lògic que en aquesta situació el cos de bombers urbans, els Bombers de Barcelona, com han fet en aquesta ocasió, no es mobilitzessin per ajudar els bombers forestals? Els bombers rurals desbordats i els bombers urbans, doncs, esperant —la part del Cos de Bombers— que hi hagi un foc urbà: em sembla que això té molt poc sentit plantejar-ho per aquí. En canvi, sí que crec que la solució, evidentment, no crec que sigui per allò que he dit de crear dos cossos, dos grans cossos, un de sobredimensionat per fer front als incendis de vegetació a l'estiu, inoperant gairebé la resta de l'any, i l'altre, que hauria d'estar igualment sobredimensionat, per fer front a les emergències urbanes. Crec que no ens ho podem permetre pressupostàriament i jo crec que no té gaire sentit fer-ho així. En tot cas, segur que no és una bona solució.

El que cal, segur, és garantir que el Cos de Bombers segueixi unificat, quant a la formació, organització i operativitat, però que tinguin la formació i la preparació tècnica i pràctica necessàries per realitzar amb eficàcia els serveis en tot tipus d'emergència, en els urbans i en els forestals.

És cert que els Bombers de la Generalitat tenen una gran experiència en incendis forestals. Potser caldria que recordem a tothom que són els hereus del Cos de Bombers de la Diputació de Barcelona, que sobretot eren bombers forestals. I, a més, recordar que van prestar serveis molt remarcables en la lluita contra el foc en moments que no tenien els mateixos i potents, moderns mitjans aeris amb què comptem ara. Per altra banda, l'experiència de catorze anys de Bombers de la Generalitat, que estan destinats a parcs fronterers amb zones forestals, no ha fet res més que refermar aquest coneixement.

Hi ha molt de fet en aquest camp, i ho hem de dir que hi ha molt de fet, però és cert que volem avançar molt més. I

l'Escola de Bombers, que l'hem ampliada i que uns dies després d'aquest debat la inaugurarem amb més capacitat i, per tant, amb més possibilitat de fer més formació, ha de ser un element clau per completar aquesta formació, diguem-ne, empírica de coneixement de foc forestal i també de tècniques de foc urbà.

Jo no dono —ni el president de la Generalitat ni el Govern tampoc— per assolit el capítol de la capacitació professional i especialització dels bombers rurals i urbans. Però haig de dir, de totes maneres, que avui ja el nivell és molt elevat; però no és només que no el donem per assolit el Govern i la consellera de Governació i el president i potser tots vostès, és que són els mateixos bombers que ho exigeixen. Els bombers volen perfeccionar-se i volen formar-se d'una manera continuada. I ara estarem dotats d'un instrument, que és l'Escola, que evidentment no és únic, no és suficient, però que afavoreix i afavorirà que això pugui ser possible.

Però abans els deia que necessitaven, els bombers, no només la preparació tècnica, sinó la pràctica, i, en aquest sentit, em referia que sí que és important que fora dels períodes de risc els bombers facin aquesta preparació tècnica de formació, diguem-ne, empírica, de coneixement de foc forestal i també de tècniques de foc urbà.

Jo no dono —ni el president de la Generalitat, ni el Govern tampoc— per assolit el capítol de la capacitació professional i especialització dels bombers, rurals i urbans, però haig de dir, de totes maneres, que avui ja el nivell és molt elevat. Però no és només que no el donem per assolit el Govern i la consellera de Governació i el president i potser tots vostès: és que són els mateixos bombers que ho exigeixen. Els bombers volen perfeccionar-se i volen formar-se d'una manera continuada, i ara estarem dotats d'un instrument, que és l'escola, que evidentment no és únic, no és suficient, però que afavoreix i afavorirà que això pugui ser possible.

Però abans els deia que necessitaven, els bombers, no només la preparació tècnica, sinó la pràctica, i en aquest sentit em referia que sí que és important que, fora dels períodes de risc, els bombers facin aquesta preparació tècnica de coneixement més aprofundit —més aprofundit— del terreny i del bosc. I això, evidentment, s'ha de fer, i en aquest sentit és l'Escola de Bombers, que la plantegem com una escola oberta per a aquesta formació i per a aquesta pràctica, amb les ADF, amb els voluntaris i amb la gent de cada poble del terme municipal que es vulgui encaixar i que estigui interessada per aquests coneixement i formació. Però haig de repetir —com a final d'aquest punt— que aquesta major formació i especialització, evidentment, no és incompatible —i una vegada explicat em penso que poques rèpliques ha de tenir— amb el manteniment d'un únic cos.

En segon lloc, volia plantejar la dicotomia entre la gestió unificada dels recursos enfront de la seva atomització, o, com deïem, la descentralització municipal. Com deïa abans, el model va ser legalment consolidat per aquest Parlament i respon al model amb què hem operat en aquesta extinció. Crec que no seria raonable que allò que era bo fa tres mesos, quatre mesos, i que a més —ho repeteixo— va ser producte

d'un rodatge d'un servei que va començar l'any 83, doncs, ara es digué que no és bo. Però tampoc voldria defugir cap crítica, i no em dol de cap manera, doncs, començar aquest tema de nou.

Ara, el desplegament operatiu dels Bombers es fa en quatre brigades territorials, però a més hi ha parcs de zona i sectors, i tot això està coordinat a través d'un comandament únic. Aquesta estructura permet enviar i emplaçar els efectius d'extinció en funció de la importància i la progressió d'un determinat conjunt de sinistres simultanis. Els operatius de què disposem són de dos tipus: uns de caràcter permanent, que estan dimensionats segons una valoració de riscos estàndard al llarg de l'any, amb aquestes recurrències o puntes raonables que deia, i comptem també amb uns dispositius de caràcter estacional, que s'afegeixen als moments de risc, en aquestes puntes de risc forestal els mesos d'estiu, i que estan al costat de zones frontereres de bosc.

Aquesta seria l'estratègia, molt ràpidament explicada, de desplegament. És un desplegament que, lluny de contraposar els dispositius de foc urbà i foc forestal, els integra, sense confondre'ls, en condicions de normalitat i els singularitza en el període estival.

Des d'un punt de vista tàctic, el Cos de Bombers ha creat un estil propi d'extinció, aeroterrestre. No és un invent; és comparable, es podria comparar amb el que existeix als departaments mediterranis francesos. Són actuacions de terra amb estesa de mànegues i actuacions aèries, com coneixen, amb bombarders, helicòpters bombarders, avions, i aquest estiu amb la incorporació del DC-6; aquests aboquen aigua. Hi ha diverses raons que justifiquen aquesta tècnica, aquesta tàctica. L'especial orografia..., perquè tenim diferents avions. També aquest estiu han dit: «És que hem de tenir més hidroavions.» Doncs, sí o no: els hidroavions poden operar en una situació orogràfica determinada i en una altra són molt millors i més eficaços els helicòpters bombarders; com tampoc el DC-6 és el mitjà eficaç per a tots els incendis. Per exemple, als incendis en els cingles de Bertí no podia actuar, precisament per l'orografia del terreny. És per això que tenim també uns mitjans aeris molt diversificats.

Deia, doncs, l'especial orografia –per això són diversificats i per això és aquesta tàctica–, que fa que no sempre puguin, també, intervenir els mitjans aeris, que és l'orografia d'aquest país, que provoca que, quan el temps de reacció davant l'inici del foc és massa gran, s'estengui molt ràpidament el foc; també, el perill per a persones i béns, que és la característica del nostre paisatge forestal –una de les característiques–, i que la massa forestal es veu esquitxada d'urbanitzacions, fruit d'una concessió urbanística, jo crec que temerària, dels anys seixanta, sobretot temerària a partir d'aquest estiu.

Aquesta tàctica que s'explicava té, pensem, el seu més alt rendiment mitjançant el comandament aeri, que fa possible una direcció única i coordinada de l'extinció. La direcció des de l'aire –no sempre entesa i compresa– permet seleccionar les prioritats d'entre un conjunt de sectors de foc; permet determinar també les necessitats d'evacuació que no

es veuen des de terra, o de rescat; permet identificar els fronts potencialment més actius i perillosos, i també permet apreciar –quan no es pot parar un foc– el valor diferencial de les espècies vegetals amenaçades, per decidir en quin lloc del bosc s'ha d'incidir més.

Deia fa un moment que aquesta estratègia no ha estat compresa per aquells que forçosament no disposen d'aquesta visió global aèria perquè es troben ubicats a terra davant del foc. I la lògica urgència i el nerviosisme davant l'avanç del foc, davant d'aquesta amenaça, juntament amb la manca d'informació –que reconec– respecte de la situació global i tots els condicionants de l'estratègia que s'està emprant els poden fer qualificar actuacions de les dotacions terrestres de bombers com a forassenyades o descoordinades. Jo, això, ho he vist molt clar en aquests incendis; hi ha hagut una manca d'informació i un desconeixement de la gent que estaven davant del foc de la situació i ubicació, sovint, de mitjans terrestres. Però estaven ben situats, perquè des del comandament aeri s'estaven redistribuint els mitjans en funció de tot això que els he dit, els mitjans amb què comptaven, i comptant que no eren suficients.

Permetin-me que els faci una cita, i que llegiré textualment: «Els testimonis directes que no tenen una idea precisa de la situació en el seu conjunt treuen d'aquest espectacle –de l'espectacle del bosc cremant, de la visió de les flames i del fum, del trasbals de la gent– una impressió de desordre, fins i tot de *debacle* i de desorganització total. I realment» –continua la cita– «així és en part, sobretot durant la primera fase de la lluita contra el foc.» No em refereixo a cap comentari de cap polític ni de cap persona d'aquest país; tampoc estic fent literatura: llegeixo literalment un extracte del *Manual elemental de salvaguarda dels boscos mediterranis francesos*. Experiències semblants, percepcions similars; es pot veure, a ells també els van cremar, no fa gaire anys, més de seixanta mil hectàrees.

Però aquest no és només... –i de testimonis llegits, com aquest, en podríem trobar molts, i suposo que els coneixen si, com molts de vostès han dit, han estat interessant-se aquest estiu per seguir la situació i l'actuació en altres països–, aquest no és un problema només del bosc mediterrani: és una tragèdia que també ha assolat territoris ben allunyats de la costa mediterrània. Concretament, parlarem del Parc Nacional de Yellowstone. Té una extensió més gran que Catalunya, molt més gran; unes condicions de pluviositat i d'humiditat molt més favorables; hi viu molt poca gent –a Catalunya, sis milions–, i és visitat per dos milions i mig de persones l'any –a Catalunya, dotze milions. Doncs, això, el parc de Yellowstone és un parc natural protegit, amb un programa específic de lluita contra els incendis, amb una estratègia iniciada dotze anys abans que nosaltres –iniciada concretament l'any 72– i que fins l'any 88 a Yellowstone s'havien cremat, en tots aquests anys, molt poques hectàrees, 14.000. Però el 1988, en un gran foc que suposo que molts de vostès recordaran, es van destruir 400.000 hectàrees. Allà s'ha estudiat en profunditat aquest tema, i han deduït que aquesta situació catastròfica respon a cicles de

dos-cents anys. Per això em referia a la serenor, la tranquil·litat (*remor de veus*), per dotar de recursos d'acord amb uns estàndards de risc; però no podem permetre'ns, doncs, dotar-nos... Jo no sé si el que els provoca aquests comentaris, que a mi em fan alçar la veu..., i els demanaria que, com que encara em falta una part del discurs, doncs, els demanaria ajut per no augmentar la veu més; d'això, els puc donar la cita, els puc donar l'experiència i els puc donar l'estudi que parla de tot això.

Però, retornant a la dicotomia que deia, de si gestió unificada o descentralització, o redistribució de competències, tampoc podem dir que el sistema de gestió unificada de recursos anul·la la competència municipal; no ho hem pretès ningú: són els ajuntaments, són la Federació de Municipis i l'Associació de Municipis –que van treballar també i ens van ajudar a dissenyar el que és el model que els estic explicant i el model que va recollir la Llei del Parlament de Catalunya– els que van pensar, tots els ajuntaments, que van pensar que la gestió hauria de ser unificada, precisament per a més gran aprofitament dels recursos. No pretenem de cap manera desposseir cap ajuntament d'unes competències que, per altra banda, per la Llei de règim local, li corresponen i, a més, com un servei de prestació obligatòria, almenys per als ajuntaments de vint mil habitants. Però van ser els ajuntaments els que van voler traspasar aquest servei, diguem-ne, l'execució d'aquest servei a la Generalitat per a una més correcta actuació, més eficaç i de més aprofitament de recursos d'extinció d'incendis.

També podríem portar l'exemple a l'últim extrem; hauríem de dir: «No pot ser que a cada ajuntament hi hagi un camió de bombers dotats amb la màxima pressió de mànegues i més modern, i també un helicòpter.» Vull dir, jo crec que això queda també fora de tot dubte i crec que la Federació de Municipis i l'Associació, doncs, llevat de la impotència que pot generar algun comentari en els primers casos, quan es té l'incendi al davant, creuen que aquest és el sistema més eficaç. Que potser s'ha de corregir tot allò que grinyola, però, en tot cas, és el recurs, és el sistema pel qual hem optat.

Existeix, doncs, com deia abans, una descentralització funcional. Els parlava dels 160 parcs en èpoques d'estiu i de 143 durant tot l'any, i, per tant, tenim un desplegament territorial. Una altra qüestió és que això sigui suficient, que hem de fer més parcs per a les situacions, a l'estiu, les situacions de risc; aquests parcs, com han de ser, si han de ser parcs, precisament..., perquè són transitoris i durant uns mesos han de ser dotats de bombers voluntaris, com definim tot això... Però, en tot cas, això no és posar en qüestió el sistema de gestió unificada.

El que aquest sistema de gestió unificada no permet –perquè seria absolutament contradictori– és la descentralització administrativa de la decisió, que, per definició, doncs, ha de ser immediata. Els deia, en el límit, un camió i un helicòpter cada ajuntament, decidint, esperant que arribi el foc per fer-li front amb els seus mitjans. I a més, què passaria? Els focs, aquest estiu –com he repetit ja–, han estat sempre, els grans,

supramunicipals, i crec que no seria un exemple a seguir, perquè les comunitats autònomes que encara ho fan vénen aquí perquè expliquem quin és el sistema que nosaltres..., fins i tot ara, després de l'incendi, perquè expliquem quin és el nostre sistema. Doncs, esperar, en un municipi, l'arribada del foc per afrontar-lo amb els mitjans amb què compten..., segur que són menors i segur que l'eficàcia seria dividida per molts.

A més, si repassen també aquest dossier que els he entregat, veuran que, al costat d'un gran nombre de focs petits que s'han apagat –més de tres mil i escaig– amb un sol camió –vol dir també l'eficàcia de la resposta–, hi ha uns mil cinc-cents focs que han necessitat més de tres camions per a extingir-los. Per tant, això és incompatible amb una descentralització a nivell municipal o fins i tot, en algun cas, a nivell comarcal.

A Catalunya, en el context de concentració de masses forestals i de quantitat de municipis, penso que no podem pretendre atomitzar els recursos de què disposem. I això sí que ho defenso fermament –i a més estic defensant el que vostès van aprovar en aquest Parlament–, defenso fermament la gestió unificada dels recursos d'extinció.

I en tercer lloc deia que en la part del meu informe, abans de les propostes, volia valorar el foc forestal com a emergència, perquè ho és, una emergència –en aquest cas, d'aquest estiu–, i cercar les millors fórmules de direcció i coordinació eficaç dels col·lectius que participen en l'extinció.

En la intervenció que vaig fer el mes de juliol vaig fer una extensa explicació del gran nombre de col·lectius que es mobilitzen en cas d'emergència, en cas d'una emergència causada –que s'havien mobilitzat, quan ho explicava–, en el cas d'una emergència causada pels incendis forestals dels primers dies de juliol, i de la complexitat de coordinació inherent a organitzar aquesta emergència. Vaig explicar com s'estructurava la direcció d'acord amb un pla que, si bé no està encara homologat, sí que l'havíem aprovat –va ser aprovat a la Comissió de Protecció Civil de Catalunya–; m'estic referint a l'Infocat, aprovat per una comissió, també, i és amb el que hem operat en aquesta emergència, en què hi ha diferents departaments de la Generalitat –Seguretat Industrial, Transport, Acció Cívica, Benestar Social, Qualitat Ambiental, Sanitat, Medi Natural, Comerç, per descomptat Governació, Seguretat, Protecció Civil, Associació Catalana de Municipis, Federació Catalana de Municipis, Ajuntament de Barcelona, Delegació del Govern central, Protecció Civil dels governs civils. Estava aprovat i treballat, aquest pla Infocat, per tot aquest col·lectiu. Però sí que els haig de dir que en aquest Pla, en l'Infocat, es preveu la participació dels ajuntaments i consells comarcals per tal que elaborin, aprovin i apliquin els plans municipals i comarcals, també els plans per a nuclis urbanitzats o zones de risc definit.

Doncs, teníem, segur, un disseny de sistema global de protecció civil, i en concret per a emergències derivades d'incendis forestals, és a dir, tant per fer front a l'extinció com per controlar la situació que els incendis provoquen so-

bre el territori. Crec, sincerament, que aquest sistema és considerat en el seu conjunt el que correspon amb l'organització institucional i administrativa en què ens movem; hi ha diferents administracions que s'han d'integrar i cadascuna amb les seves competències.

També des de les responsabilitats que no defujo i que vaig repetint que em corresponen voldria fer un balanç crític del funcionament d'aquest Pla durant els incendis d'aquest estiu, un balanç que —ho reconec sense embuts— em porta a dir que l'Infocat ha funcionat de manera parcial; és a dir ha funcionat —i ho dic, ho repeteixo— raonablement l'organització d'extinció, tenint en compte —com ja els he dit i no ho repetiré— les dimensions de l'emergència i les condicions de propagació del foc climatològiques, etcètera, i d'altra banda amb els recursos insuficients per fer front a tres puntes d'aquest estiu, que ja els ho he explicat —per tant, no hi insistiré més.

Crec que si bé l'organització de l'emergència en la perspectiva de protecció civil i en el Pla realment ha funcionat raonablement bé per dalt, va funcionar bé en el Centre de Direcció de Bellaterra, ho ha fet només parcialment en els nivells més bàsics, més apropats al front del foc. Crec que aquesta organització d'emergències —més enllà encara— ha funcionat raonablement bé allà on existia aquesta més bàsica, on hi havia una mínima implantació, i evidentment no ha funcionat, i en ocasions gens, allà on no existia.

Per mi personalment, com a consellera de Governació, aquesta és una gran preocupació. No hem arribat encara a la gran majoria d'aquells municipis en aquest aspecte de protecció civil que tenen una gran influència per ajudar a col·laborar en les tasques d'extinció. No hem fet encara l'encaix entre el que és pròpiament el servei d'extinció d'incendis i l'afegit que significa una situació d'emergència.

Jo diria que de totes maneres estem en un bon camí, perquè crec —i ho repeteixo— que el Pla respon al sistema de diferents administracions que tenim i crec que pot ser operatiu, però sí que és cert que a Catalunya —i segurament més o igual a la resta de l'Estat— no hem estat capaços, com ho han fet altres països europeus després de la guerra, d'organitzar la protecció civil; no la tenim organitzada, i en qualsevol altre país ho tenen organitzat; aquí no l'hem tingut i no la tenim encara; tant és així que no hi vam ni pensar quan es va redactar l'Estatut, que no hi figura la protecció civil com a competència de la Generalitat. Però crec que tot això no ha de ser cap obstacle perquè ho puguem organitzar, i a més tenim un primer pas important que no l'havíem tingut abans, perquè s'havia de fer també a l'Estat la norma bàsica que facilités la redacció d'aquest pla, d'aquest Infocat.

No voldria que algú pensés per dir que ha funcionat bé bàsicament en aquests llocs on estava experimentat o no, que algú veiés en les meves paraules, en la meua explicació que això és..., o que la manca de conscienciació és patrimoni dels ens locals; no estic dient això, ni molt menys. El que sí dic és que a nivell del comandament central va funcionar, però no ha estat encaixat, segurament, entre altres raons,

perquè no ha estat provada i perquè la major part de comarques i municipis no s'han dotat d'un pla d'emergència de protecció civil, que en aquest cas hauria estat molt útil a l'efecte de l'extinció d'incendis.

Quines són les arrels de tot això? Tornaré a repetir-ho: ni a l'Estat espanyol hi ha hagut mai recursos per organitzar aquesta protecció civil, ni aquí —i jo crec que ara tot just ha començat amb l'elaboració de les directrius bàsiques—, però aquí ho hem fet potser una mica més, però ho hem fet d'una manera molt tèbia, i per tant crec que això és un repte que ens plantegem des del Departament de Governació i que s'ha d'escometre molt immediatament. Perquè jo crec que no ens ha de servir d'excusa el fet que a l'Estat no estigui organitzat o que fins i tot no el tinguin altres comunitats autònomes. Crec que l'hem d'organitzar, tenim una experiència molt trista que ens diu que l'hem d'organitzar, i a més de la manera més ràpida, precisa i reflexionada possible, però que l'hem d'organitzar.

Jo crec que... Per què l'Estat espanyol i per què no ens havíem organitzat d'aquesta manera? Jo crec que són problemes..., no s'improvisa tampoc, la protecció civil, i la resposta de la ciutadania i de totes les administracions en una situació d'emergència. Jo crec que són situacions heretades d'una cultura de no fa gaires anys, que era molt menys sensible al risc i més fatalista i resignada davant dels seus efectes, però ara tenim una societat que ens demana que hi fem front i, per tant, és propòsit del Departament de Governació al més aviat possible impulsar i ajudar els ajuntaments i les comarques amb l'assessorament que calgui per tenir llestos aquests plans d'emergència civil, aquests plans que en definitiva són tenir inventariat quina és la direcció de cada municipi en el territori, amb quins mitjans es compta, com s'ha d'enquadrar el voluntariat i això com s'ha d'enllaçar i encaixar a l'organització comarcal, també, i després a la de la Generalitat.

Segurament, jo aquests dies pensava en com organitzar tot aquest impuls dels ajuntaments i consells comarcals —que per altra banda és una de les conclusions de la Federació de Municipis—, i pensava que haurien de fer segurament el mateix impuls que en seu moment es va fer també des del Departament de Política Territorial amb els corresponents plans d'urbanisme.

Finalment, voldria passar molt ràpidament sobre el resultat de les investigacions realitzades sobre la causa dels incendis dient també que, en tot el que estigui sotmès a investigació judicial, només podem parlar de les investigacions de les causes que hem investigat, les causes d'incendis que hem investigat, però de cap manera podem portar resultats d'investigacions que, en tot cas, estan sota resolució judicial o pendents de resolució judicial.

Sí que els voldria dir molt ràpidament que les anàlisis realitzades fins avui dels incendis forestals del 94 ens presenten quant a causes presumibles els següents resultats: 10% —10,7— són deguts a fenòmens naturals; 9,9, accidents —línies elèctriques en mal estat, defectes mecànics o elèctrics en cotxes, camions, tractors, trens—; un 32,3% són re-

sultats de negligències –burilles, focs d'esbarjo, cremes agrícoles i sobretot crema incontrolada d'abocadors; en tenim un de molt trist, que realment no va ser aquí a Catalunya, però que em serveix perquè hem d'acurar el màxim la vigilància dels abocadors, perquè també són un percentatge determinat dintre d'aquest 32,3%, on es generen també alguns incendis que després no es poden controlar en el seu inici–; un 18,1 són intencionats; un 27,2 tenen causes desconegudes o en procés d'investigació, i finalment un 1,8 són focs revifats, que s'han declarat extingits i que degut al vent o altres raons han tornat a revifar.

De tota manera sí que voldria remarcar que els focs intencionats –i d'això en resultaran les resolucions judicials– poden tenir molta més malícia quant a l'hora, ubicació geogràfica, simultaneïtat, perquè poden ser molt difícils –malgrat que el percentatge no sigui molt elevat– d'afrontar amb una eficàcia immediata.

El Cos de Mossos d'Esquadra –per això deia que també donava compliment de l'actuació de la Direcció General de Seguretat–, investiga tots els incendis ocorreguts per esbrinar-ne les causes; aquesta brigada ho fa amb la col·laboració d'experts i recorrent a laboratoris especialitzats quan els propis serveis resulten insuficients, i efectua un informe sobre els factors que, sempre a partir d'indicis degudament investigats, resulten com a causants de l'inici del foc.

Quan, d'acord amb el Codi penal, apareix un responsable d'aquesta causa, bé sigui persona física o jurídica, i bé sigui per actitud dolosa o intencionada o per negligència temerària, immediatament s'eleva al Ministeri Fiscal per tal que s'iniciï la investigació judicial que durà al corresponent procés. Si es comproven per part de l'Administració de Justícia indicis racionals de punibilitat els Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat també actuen en aquest sentit com a policia judicial. En aquest sentit d'investigació policial, la meva voluntat d'informar –com els deia abans– ha de partir de la prudència davant del necessari silenci de les investigacions judicials que encara no estan acabades.

El que sí que puc assegurar davant de tots vostès és que dels resultats de les investigacions efectuades com a policia judicial, així com de les mateixes sentències, n'extraurem mesures correctores, tant des del punt de vista de la prevenció i l'extinció com de la inspecció, control i sanció de l'Administració, per part de l'Administració, de les sancions de les infraccions que no constitueixen delictes, que tenen una altra penalitat.

Davant d'actuacions negligents o fins i tot doloses intencionades ens hem trobat també amb l'altra cara de la moneda –no voldria donar només aquesta imatge–: la resposta valuósíssima d'un voluntariat que ha depassat tota previsió, i cal que entre tots cerquem la manera de canalitzar tot aquest patrimoni de voluntariat.

Finalment, escometo ja el que és el final de la meva exposició amb les conclusions i propostes de millora per al futur. He intentat, al llarg de la meva exposició, tractar d'exposar amb rigor i objectivitat..., donar aquesta informació amb rigor i objectivitat; he parlat també de responsabili-

tats del Govern; he posat, a grans trets, el disseny de la nostra política d'extinció... Crec que ho he fet amb la màxima rigorositat i objectivitat, defensant també allò que a judici del Govern està bé, ha estat un encert, i més dretament aquells aspectes que he deixat encetats i he apuntat que s'haurien de millorar. A partir d'aquesta informació i de la que els diputats disposin durant aquests tres dies crec que hem de ser capaços de proposar unes resolucions definitives amb mesures per perfeccionar aquest sistema.

Per això en aquesta part final voldria apuntar uns camins de reflexió sobre el que proposa el Govern des del punt de vista de l'extinció per corregir i millorar les nostres actuacions. Evidentment, no és una llista –tampoc la faré exhaustiva, perquè després tindrem durant uns dies el debat–, evidentment, no és ni tan sols exhaustiva, ni molt menys tancada. Seria bo que hi poguéssim introduir propostes dels diferents grups parlamentaris en el sentit de proposta que els deia abans.

En relació amb aquestes propostes de millora amb les quals voldria tancar la meua intervenció podríem concentrar-les en uns quants apartats, en quatre. En primer lloc, seria en relació amb els recursos materials; podem parlar sobre els mitjans i sobre la gestió, sobre com dotar-nos de més i millors, o potser dir –com jo deia abans– si són pocs o molts i d'on haurien de sortir els recursos.

En segon lloc, crec que és molt important articular propostes entorn de les tecnologies que poden ajudar-nos en la lluita contra el foc: especialment en aspectes de cartografia, comunicacions, coneixement del comportament del bosc, climatologia...

En tercer lloc, convé també analitzar els recursos humans, potser la seva distribució territorial, reflexionant sobre la coordinació davant de situacions d'emergència en els termes que jo els havia proposat i buscant fórmules per a una millor formació permanent de tots els cossos que poden intervenir en les tasques d'extinció. Quan dic «cossos» no dic «Cos» en majúscula: m'estic referint als bombers, als bombers voluntaris, a les ADF, al voluntariat, als agents rurals, als voluntaris forestals..., aquests voluntaris espontanis i ocasionals que també crec que s'han de formar abans d'intervenir i ajudar en una extinció. També cal cercar millors fórmules d'informació i comunicació, però també de pràctica i simulació.

Voldria fer molt ràpidament, sobre aquests quatre punts, un conjunt de mesures que proposem per al seu estudi i per al seu debat, i que són resultat de l'experiència de funcionament d'aquests catorze anys que ja els deia.

Els proposem incidir –ja ho he dit, també, al llarg del meu discurs– en la formació forestal del Cos de Bombers –tot tornant a dir que en tenen un alt coneixement–, amb classes teòriques i amb classes pràctiques, que seran impartides a l'Escola de Bombers, que està ubicada a Mollet. A més d'això –ja ho anunciava també abans–, els bombers destinats a parcs ubicats en zones properes a massa forestal, durant la temporada de mínim risc, inspeccionaran i coneixeran la zona, en col·laboració i en coordinació amb els volun-

taris forestals, amb els ADF... Finalment, tot això ha de ser una proposta conjunta de Governació i d'Agricultura. Es tracta que millorin el coneixement de camins, zones d'accés, tallafocs, punts d'aigua... i fins i tot l'estudi d'aquesta proposta dels darrers dies sobre la utilitat de la tècnica *corta-focs*..., o el tallafocs, que alguns diuen «contrafocs» al que jo en dic «tallafocs» (*Remor de veus*.) No, no és el mateix. És que, durant aquest estiu... Escoltin, jo havia demanat serenitat: per una paraula que dic s'ha de posar aquest ambient..., em sembla que no ho estic aconseguint. (*Remor de veus*.) Mirin, ja tindrem ocasió en el debat, ja tindrem ocasió en el debat, de debatre. Aquest estiu, se li ha estat dient «contrafoc» a una tècnica que no és, en terminologia del bomber, contrafoc, que significa encendre un altre foc molt important per fer front a un foc que ve de front cap a l'altre, i aquest estiu se li ha estat dient «contrafoc» a la crema, simplement, i en petites proporcions, d'unes hectàrees que el que feien era..., el que feien era... (*Remor de veus*.) Escolti, el que farem..., escolti una cosa...

El Sr. PRESIDENT: Silenci!

La Sra. CONSELLERA DE GOVERNACIÓ: El que farem és portar la definició estricta, portar la definició estricta de què és cadascuna d'aquestes tècniques, perquè jo, aquest estiu, sigui..., bé perquè algú de vostès ho ha dit, o perquè els mitjans de comunicació ho han recollit de no sé on, s'ha estat dient contrafoc al que no ho era i tallafoc sovint al que era, i al que no ho era, també. (*Remor de veus*.) Senyor..., senyor Obiols, ja ho sé el que és, jo, el tallafocs, eh? (*Rialles*.) Jo sí que ho sé. I estic dient..., estic dient que els bombers no estan... —perquè durant deu anys no es va utilitzar la tècnica—, no estan encara prou experimentats i formats en la tècnica, no del tallafocs, que és obrir un camí o un espai per tal que quan arribi el foc es detingui, sinó el que és encendre un altre foc. Dic que els bombers no estan especialitzats en aquesta tècnica, però si és una tècnica que pot ajudar i pot contribuir, com una tècnica més, a l'eficàcia de l'extinció, també formarem els bombers en aquesta nova tècnica.

La segona línia de propostes, en aquesta línia de millora de l'eficàcia, és que crec que hem de reduir el factor temps com a essencial en el control i extinció dels incendis. En això anem avançant cada any, entre la detecció, l'inici d'un foc i la capacitat de resposta, però sí que és cert que hi hem d'incidir més i hem de continuar millorant. I creiem que una manera de donar una resposta més fàcil, més ràpida, és acostar els parcs de bombers a les zones forestals. Ara estaven parcs professionals a les zones forestals, llevat d'alguns parcs que ja s'endinsaven dintre, pròpiament, de la zona forestal; doncs farem una política d'augment de parcs forestals puntuals en èpoques de risc en el que es diuen zones forestals, d'acord amb la planificació del Departament d'Agricultura. També dintre d'aquesta línia d'escurçar la resposta de detecció, inici de foc i extinció, hem de fer un control periòdic dels punts d'aigua, que crec que també en aquesta tasca han de col·laborar d'una manera eficaç els ajuntaments. I, finalment, també —i creiem que seria una mesura molt eficaç—, dotar-nos de més mitjans aeris, sobretot de mitjans aeris de comandament.

caç—, dotar-nos de més mitjans aeris, sobretot de mitjans aeris de comandament.

En unes altres propostes incidiríem en el que és millorar la xarxa de comunicacions. Crec que la constitució del Centre de Telecomunicacions de la Generalitat ha suposat una unificació de la xarxa de telecomunicacions, que crec que és absolutament necessari que en el termini de dos anys l'anem implantant, per millorar tot allò que és necessari, també, quan es produeix no només un incendi, sinó una emergència a què m'he estat referint. I també, doncs, augmentar el que són les unitats mòbils d'actuació, donat que en situacions com les que han passat aquest estiu s'ha produït en alguns ajuntaments, en alguns municipis, la impossibilitat, durant algunes hores, de línies elèctriques i de comunicació telefònica, i aquestes unitats mòbils d'actuació amb què ja comptem tenen un sistema doble, per radar, també, que fa que en qualsevol situació d'aquestes puguem donar resposta a aquestes comunicacions.

I referit també, doncs, seguint el fil de la meva explicació, hem d'incidir en propostes per a la millora de la informació als ajuntaments, als ciutadans i a la premsa; en definitiva, per unificar el que és la informació, tant de distribució de mitjans aeris com de com s'està portant a terme l'organització de l'emergència.

Igualment també crec que... —ja ho deia també, però també ho farem com a propostes de millora—, que hem d'impulsar i donar suport als ajuntaments i consells comarcals per a l'elaboració d'aquests plans tan necessaris d'emergència municipal i que, havent llegit, com deia abans, les propostes de la reunió de Vacarissés de la Federació de Municipis, i sabent que és també un objectiu comú de l'Associació de Municipis, crec que ràpidament podrem trobar la manera millor i més ràpida de poder-ho fer.

Per altra banda, doncs, sí que intensificarem la vigilància d'actuacions incendiàries, amb el benentès que el Cos de Mossos d'Esquadra no és un cos amb implantació i desplegament territorial a tot Catalunya i, per tant, doncs, per a aquesta actuació necessitem l'ajut dels altres cossos i forces de seguretat de l'Estat.

Crec també... Hi ha altres mesures, doncs, molt més concretes, però que crec que les podem anar treballant en el debat i, en tot cas, en la presentació de propostes.

I finalment, el que sí que voldria recalcar i assenyalar d'una manera molt patent és que cal treballar per trobar una millor coordinació i formació del voluntariat ocasional. Jo els parlava de l'escola oberta de bombers, com el fòrum on es poden trobar i formar, durant les èpoques de no-risc d'incendis, tots aquests col·lectius que tan solidàriament i activament, doncs, ens han ajudat, minut a minut, fins i tot exposant-se més enllà del que seria raonable, i que han brindat la seva col·laboració, solidaritat i ajut a la Generalitat, al Govern, per tal d'ajudar-nos en l'extinció dels focs. I, a més, sobretot, perquè crec que cap d'aquestes causes penso que ha estat per si sola la causa principal de la gran extensió d'hectàrees que hem tingut, però hem de procurar al màxim que els ciutadans de Catalunya percebin que els serveis amb

què compten són uns serveis de qualitat i molt potents que no podem deixar de valorar pel fet d'una desorganització que hi va haver, sobretot quant a aquesta aportació solidària del voluntariat, que segur que hem de canalitzar, encaixar i integrar.

Senyors diputats, acabo la meua intervenció. Ha estat evidentment llarga, perquè jo crec que..., calia, jo tenia necessitat també d'explicar a tots vostès quina ha estat l'actuació del meu Departament, i he intentat i voldria que..., ha estat molt exhaustiva i per tant penso que sí, que s'ha complert l'objectiu. He informat amb precisió i he dit també..., he definit el que ens agradaria que fos aquest debat, però sempre —ho torno a repetir— oberta a respondre i a qualsevol plantejament que els senyors i les senyores diputats volguessin aportar.

Crec que..., també els haig de dir que crec que aquestes sessions, molt importants, respondran a les expectatives de la gent, dels ciutadans, si les portem, sobretot, per un camí positiu. Crec que han passat dos mesos en els quals tots ens hem pogut informar i, per tant, crec que totes les seves intervencions seran d'una elevada qualitat, tant política com d'informació tècnica, i crec que de la discussió de tots els grups hauria de sortir un conjunt de propostes aplicables, evidentment, realistes, que millorin la gestió i que ens ajudin a tirar endavant els objectius de defensa del nostre patrimoni natural.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyora consellera. Té la paraula l'honorable conseller senyor Xavier Marimon.

El Sr. CONSELLER D'AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA (Francesc Xavier Marimon i Sabaté): Molt honorable senyor president, senyores i senyors diputats, procuraria fer una exposició detallada, al més breu possible, dels sistemes de prevenció, de les tasques que exerceixen i del funcionament que s'ha donat aquest any. Prèviament, de totes maneres, sí que voldria fer unes reflexions, o posar en coneixement de tota la sala tot un seguit de dades, sense que en cap moment es pugui entendre que aquestes dades serveixen ni per diluir la responsabilitat ni per eludir-la, sinó, senzillament, perquè crec que el que ha passat a casa nostra, aquest any i altres anys, sempre va lligat amb un context global del qual no podem fugir.

El primer que els volia ensenyar —tot i que la sala és molt àmplia: probablement no serà visible igualment per tothom, però molts de vostès tenen coneixement d'aquest mapa— és la superfície real del bosc a Catalunya. Catalunya, en aquest moment, té 1.957.717 hectàrees de superfície forestal —supera una mica més del 58%. Aquesta superfície forestal ve distribuïda en diferents conceptes de propietat: els boscos privats ocupen el 80%; els boscos públics, els de la Generalitat, un 3,9%, i els d'entitats locals el 16,1%. Quant a la distribució de la resta de superfície, en aquest moment estem a 983.000 hectàrees de conreu —el conreu va en regressió: les dades de fa escassament dos anys ens deien que teníem 1.040.000 hectàrees de conreu; en aquest moment estem a les 983.000—, de regadiu en tenim 256.000, i el conjunt d'al-

tres aspectes hi ha un 11%, dividit entre temes urbanístics, carreteres, rius i llacs.

També els voldria donar unes dades del que significa aquesta superfície forestal comparada amb altres països, o amb altres comunitats. Si veiem el conjunt d'Europa, veiem que França, que és un país, doncs, reputat com a forestal, té el 27,8 de la seva superfície arbrada; que Itàlia té un 26,8; Luxemburg, un 31,5; els Països Baixos, evidentment, en tenen molt poc: el 10,5; Grècia en té un 44,6, etcètera. He de dir que la Comunitat, anteriorment, tenia un 27% de superfície forestal; amb les noves incorporacions, de fet, baixa lleugerament.

Si mirem el conjunt d'Espanya, veiem que aquesta proporció només és superada, la proporció de Catalunya, pel País Basc —aquí estic parlant de superfície arbrada, no de superfície forestal: la superfície forestal, ja els he dit que era un 58%, i la superfície arbrada a casa nostra és un 44%. Andalusia és un 20, Aragó un 20, Astúries un 32... No els cansaré amb totes, però, per exemple, València és un 29, Extremadura un 6%, a Galícia el 37, a Navarra el 33, i al País Basc un 52%.

Jo els pregaria que retinguin —que retinguin— aquestes dades, perquè després tenen molt a veure amb l'explicació posterior. De totes maneres, sense entrar en una anàlisi més aprofundida, sí que voldria entrar ja directament en què és el que el Govern de la Generalitat de Catalunya ha previst, al llarg dels anys, per defensar aquesta superfície. No solament per defensar-la, sinó evidentment per fer-la, en la mesura del possible, rendible econòmicament.

El primer tema és el control central del que se'n diu Torre Ferrusa, que alguns de vostès ja coneixen. És el centre neuràlgic del Departament d'Agricultura per a un seguit d'actuacions que ara jo els llegiré: la confecció i difusió diària del mapa de risc potencial d'incendi forestal, la direcció de vigilància sobre el territori rural, l'assignació de serveis als efectius de vigilància aèria en relació amb el risc potencial existent cada dia, el control i denúncies dels factors de risc d'incendi forestal, augmentar el nivell de sensibilitat de la població civil, propostes d'aprovació de plans de prevenció d'incendi, detecció i comprovació de les columnes de fum, evidentment, l'avís immediat als bombers i als efectius propis del departament i a les àrees de defensa forestal, i la vigilància, després de controlat l'incendi, amb «retens», i el tractament estadístic d'aquesta informació.

Les persones —les persones— que treballen en aquesta tasca exactament són: cinc tècnics, tres-cents cinquanta-dos agents, uns càrrecs que són l'inspector, quatre sots-inspectors, quaranta-un caps de comarca —és la distribució—, els cent seixanta agents rurals i els cent quaranta-sis agents tècnics i, a la vegada, també vénen ajudats pels guardes de reserva, que són cinquanta-vuit. Això ve reforçat pel personal que es denomina «grups Serra». Els grups Serra es contracten en els períodes màxims de risc, amb contractacions temporals per ajudar a fer aquesta tasca de control del territori. Exactament, aquest any s'han contractat vint-i-tres grups Serra amb més, si no ho recordo malament, amb cent

seixanta-dues persones. He de dir que els grups Serra van ser contractats el dia 1 de juny.

Dintre les tasques que he mencionat, n'hi ha una que crec que és una de les més importants, que és el tema de la detecció del risc d'incendi i, a la vegada, d'elaboració dels mapes de risc. En aquest moment, a Catalunya, el Departament disposa de vint-i-una estacions meteorològiques automàtiques, que donen tots uns paràmetres que ara no els repetiré per no allargar-me, però que van des de la humitat total, la humitat relativa, la radiació solar, la velocitat del vent, la temperatura, etcètera. Aquestes vint-i-una es complementen amb les dades que obtenim directament de les divuit que té l'Institut Nacional de Meteorologia i, a la vegada, vénen complementades per cent vuitanta-sis punts d'informació viària. Aquests cent vuitanta-sis punts corresponen als quarters dels nostres agents rurals, i és una vegada diària. Els vint-i-un de la nostra xarxa i els divuit de l'Institut de Meteorologia, evidentment, aquests són automàtics.

Juntament amb això s'elabora un mapa de risc per freqüentació. Ens hem adonat al llarg dels anys que no solament s'havia de preveure el factor de risc donat per tots aquests paràmetres que jo abans els he mencionat, sinó que, a la vegada, s'havia de contemplar com a element important l'home. Si observem, i abans la consellera ha llegit les causes dels incendis, veiem que sobre el 90% dels focs els inicia la persona, bé amb la seva activitat o bé amb la seva negligència, d'alguna manera. Pel mateix sàpiguen vostès que no solament s'elabora un mapa de risc en funció de..., m'he oblidat una cosa: també s'ha de dir que en el mapa de risc es té molt en compte el grau de capacitat d'incineració de les diferents zones de vegetació. Doncs, junt amb el mapa de risc —ara m'he embolicat una mica, disculpeu...

Això, s'elabora un mapa, que vostès no sé si ho podran veure, però que és un mapa..., en aquest cas, aquí ve reflectit per color, però quan transmet, quan es transmet a través de fax, ve marcat per ratlles indicadores, doncs, les horitzontals d'una manera, els quadriculats d'una altra, i aquest mapa es transmet cada hora a la Direcció de Prevenció i Extinció d'Incendis, al control central de bombers de Bellaterra, als mossos d'esquadra, a la brigada de Medi Ambient, al Patronat de Collserola, a la Gerència de Protecció Civil, als mitjans de comunicació —evidentment, als mitjans de comunicació se'ls envia diari; no se'ls envia com als altres centres, que s'envia en funció de l'avenç del risc durant el dia—, s'envia a la vegada a la Direcció de Medi Natural, a centres de transmissió del Departament i, en els casos en què el risc és concentrat en una zona, a les agrupacions de defensa —de defensa— forestal.

Tota aquesta tasca ve abonada pels punts de guaita. En aquest moment, a Catalunya existeixen —o a casa nostra—, la Generalitat— té setanta-nou punts de guaita que estan coberts a dos torns i que, a la vegada, he de dir que vénen complementats per setze punts de guaita que depenen d'altres administracions. Aquests punts de guaita vigilen en dos torns durant tot el dia. Jo m'estalvio d'explicar-los els llocs, perquè crec que més o menys ho coneixeran i, en tot cas, als se-

nyors diputats que hi tinguin interès se'ls pot donar l'esquema en concret.

A la vegada, tenim els voluntaris forestals. Quan es parla de voluntariat, i aquest estiu hi ha hagut aquest fenomen molt positiu per a la societat de gran quantitat de voluntariat, no ens estem referint a aquests en concret. Voluntariat forestal nosaltres entenem que és el que d'una manera organitzada i amb un compromís de disponibilitat de temps —en concret es posa treball, s'organitza. Hem de dir que, en aquest moment, d'aquests voluntaris a Catalunya n'hi deu haver de l'ordre de set-cents voluntaris i que, a la vegada, que cada grup d'aquests voluntaris, quan són cinc persones, se'ls dota de vehicle, de roba per a la seva identificació i de mitjans —de mitjans— de transmissió.

Quan parlem també d'aquesta vigilància sobre el territori, jo voldria fer esment, d'una manera molt especial, a les agrupacions de defensa forestal. En aquest moment tenim constituïdes a Catalunya dues-centes quinze agrupacions de defensa forestal; dues-centes quinze agrupacions que engloben al voltant de sis mil persones i que jo crec que tenen una tasca, que ha quedat demostrada aquest estiu, cabdal, però que a la vegada han tingut un efecte no gens menyspreable i que crec que dóna un gran valor afegit a la creació d'aquestes agrupacions de defensa forestal, jo l'he citat altres vegades en aquest Parlament: és la conscienciació dels mateixos integrants de l'ADF en el risc que significa el foc. Gràcies a això estem proscriuint, d'una manera natural, sense acudir, doncs, a la repressió, moltes pràctiques que es donaven en el camp, que els mateixos membres en estar integrats dintre l'agrupació de defensa forestal i veure la problemàtica que comporta el foc, doncs, van suprimint. Em refereixo, doncs, per exemple, a temes com la crema de rostolls, etcètera.

Aquests dies s'ha parlat molt de les agrupacions de defensa forestal i de si tenien o no tenien pocs mitjans. Jo els voldria fer una petita relació dels mitjans de què disposen en aquest moment, tot i reconeixent que és bo i desitjable que s'incrementi aquesta dotació. De remolcs autònoms d'extinció es disposa de vuitanta-cinc unitats. Remolcs autònoms d'extinció són remolcs que han de ser remolcats per un vehicle, però que el mateix remolc disposa de tots els elements necessaris per al seu funcionament. Vol dir que té una bomba de captació d'aigua i té bomba d'impulsió, mànegues, etcètera. Disposen, a la vegada, de tres-centes vint-i-cinc cubes d'aigua. Aquestes tres-centes vint-i-cinc cubes —són molt característiques per als agricultors i suposo que per a vostès— són les clàssiques cubes que es denominen de purins. El que passa és que són cubes que s'especialitzen perquè facin la funció, unes de transport d'aigua, i moltes d'elles, a la vegada, d'extinció. Evidentment, totes poden fer d'una forma rutinària, per dir-ho d'alguna manera, tasca d'extinció, però, en el cas de les que estan preparades, amb molta més eficàcia.

A la vegada s'ha dotat les àrees de defensa forestal de dos-cents vint vehicles 4x4. Aquests vehicles, més o menys, la meitat són vehicles destinats a la vigilància, i altres vehicles que porten incorporat un dipòsit que es mou entre els

tres-cents i cinc-cents litres i que també serveixen per fer tasques d'extinció.

Dintre, i això potser els sorprendrà, però dintre el material de vehicles pesants, les ADF en aquest moment disposen de dos-cents onze vehicles pesants. Què entenem per vehicles pesants? Per vehicles pesants entenem camions —n'hi ha un cert nombre—, tractors, pales retroexcavadores, pales carregadores, motoanivelladores, corrons compactadors, etcètera.

Un altre aspecte que cal destacar del material del qual disposen les agrupacions de defensa forestal per a la seva tasca, és que en aquest moment tenen tres mil vuitanta radiotransmissors. Hi ha tres mil vuitanta pagesos, silvicultors o voluntaris, que en aquest moments disposen de mitjans de comunicació, ràpids i eficaços, per posar-se en contacte, doncs, amb el centre de Bellaterra o trucar directament al 085 o al lloc on se'ls indica prèviament. A la vegada, cal dir que disposen de mil sis-cents cinquanta motobombes que són eines que són bombes per utilitzar des de la granja, des de la piscina, etcètera.

No els canso —no els canso— amb la relació d'altre material que tenen, però sí dir-los que, en aquest moment, les agrupacions de defensa forestal disposen d'un material que crec que les fa força funcionals. Ja els he fet un reconeixement anterior que crec que cal fer un esforç en aquest sentit, perquè són persones que estan en la primera línia del foc i, sobretot, en l'actuació immediata, i, sobretot, en els focs, en el seu començament, poden tenir una efectivitat, o tenen una efectivitat, molt, molt important.

També s'ha dit que les ajudes de les agrupacions de defensa forestal s'havien reduït. Això no és cert. En tot cas ho comentarem en el moment que parlem dels pressupostos. Jo aquí també els portava una relació de les trobades de formació que s'han fet amb aquesta gent. En tot cas, puntualment ja ho citaríem. Sí recalcar un aspecte que, a vegades, quan es parla de coordinació també s'ha de tenir en compte. A totes les agrupacions de defensa forestal necessàriament hi ha de ser integrat l'ajuntament. A totes les agrupacions de defensa forestal necessàriament hi ha de ser integrat l'ajuntament, fins al punt que, quan algun ajuntament, que s'ha donat algun cas —algun ajuntament—, surt de l'agrupació de defensa forestal, el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca dissol aquesta agrupació de defensa forestal, perquè entenem que és bàsic, dintre aquesta coordinació municipal, que l'ajuntament sigui de ple dret a dintre l'organització.

Dintre aquesta política, dintre d'aquesta política de prevenció, crec que també cal fer un esment important als punts d'aigua. Els hem distribuït un mapa en el qual veuran que hi ha, en aquests moments, al voltant de tres mil vuit-cents punts d'aigua a Catalunya. És un camí que s'està seguint i hi esmercem una part important de pressupostos, tant en subvenció com en inversió pròpia nostra, però sí que també veiem que aquest és un camí en el qual hem d'anar aprofundint. Abans la senyora consellera hi feia referència, i els que en aquest moment heu viscut de prop el foc haureu vist que aquests punts d'aigua han estat vitals, sobretot per als heli-

còpters, per als bombers i per a les mateixes agrupacions de defensa forestal.

Un altre tema que crec que és important dintre els temes de prevenció són les inversions que es fan en camins forestals. Jo els diferenciaré ara les nostres actuacions en dos apartats: d'una banda el que és la construcció de camins forestals, dependent de la Direcció General de Medi Natural i, un altre, el que és camins en general, però que evidentment tenen una relació important, que depenen, en aquest moment, de la Direcció General de Promoció i Desenvolupament. Els he de dir que l'any 93 vam arranjar 2.137 quilòmetres de camí i que aquest any 94, fins ara, en portem 1.453. La inversió generada l'any passat era 171 milions i, en aquest moment, en portem 150.

Aquestes són les subvencions donades a fora. Les inversions... M'he expressat malament. Aquestes són les subvencions donades a les persones que demanen per arranjar camins. Les inversions del mateix Departament han estat 101 milions de pessetes, dels quals 30 i mig provenen d'Icona —hem arreglat 387 quilòmetres de camí—, i el 94 han estat 116 milions; n'hi ha 24,9 d'Icona —ha baixat la proporció que hi han aportat—, i portem arranjats 445 quilòmetres.

Però, per donar-los una idea de la política de camins que es segueix, en una zona com el Berguedà, doncs, en el quadrienni 90-94..., reconec que també és zona d'ordenació d'explotacions, però la inversió ha estat de 940 milions de pessetes, i que el Servei d'Obres del Departament ha esmerçat en aquest quadrienni 5.406 milions de pessetes; exactament, aquest any 94 la previsió és de 995 milions de pessetes. No els cito, dintre d'aquesta relació de política de manteniment de camins, les subvencions que es passen als consells comarcals.

Dintre d'aquesta tasca de prevenció, voldria també citar... Ara me'ls he canviat... *(Pausa.)* Bé, m'ho he deixat abans, disculpin, perquè anava més vinculat amb el tema de vigilància; és la tasca de prevenció a través dels serveis aeris. El Departament d'Agricultura compta tradicionalment amb dues avionetes que fan aquesta vigilància; aquest any, davant de l'alt risc de perill, conjuntament amb el Departament de Governació, es va contractar un helicòpter amb el pilot, i ajudat, doncs, un guarda forestal per un mosso d'esquadra, han fet no solament una tasca preventiva i de vigilància, sinó una tasca sancionadora en els casos en què s'ha pogut, doncs, donada la mobilitat de l'helicòpter, agafar o situar-se al costat de l'infractor. Sí que els he de dir, com els vaig dir —i vostès potser m'ho citaran; val més un reconeixement previ—, que a finals de maig una d'aquestes avionetes va tenir un accident i, pel mateix, la vigilància s'ha fet a través, o solament, amb un avió i l'helicòpter.

Dintre la política de prevenció, dintre la política de prevenció global, entenem que és molt important la de sensibilització de la població, començant per les escoles. El Departament, conjuntament amb el Centre de la Propietat Forestal, ha elaborat tot un paquet educatiu, que es posa a disposició de totes les escoles i en els centres de recursos educatius, que consta bàsicament de material adreçat, en for-

ma de vídeo, als nens de sis a vuit anys, amb uns jocs didàctics que van adreçats a alumnes de cicle mitjà, i amb una unitat didàctica *—Què és el bosc?*— que va dirigida a tots els alumnes de dotze a setze anys, i, a la vegada, amb un quadern general per a tota la tasca educativa, que es denomina *El bosc creixerà amb tu*. A la vegada, dintre d'aquesta tasca, s'ha fet una publicació, que aquest any se n'ha fet una àmplia difusió a través dels ajuntaments, a través de les associacions de parcel·listes i a través dels mitjans propis del DARP, d'un quadern de mesures preventives contra els incendis forestals a les urbanitzacions, i també s'ha editat un llibre, que se'n diu *El bosc és vida, de tu depèn el seu futur*.

Junt amb aquest material, també s'han elaborat deu mil rètols amb el senyal internacional *És prohibit d'encendre foc*. Aquests són uns rètols molt característics, que són els que amb l'ajuda de vostès, les persones que estan en els ajuntaments, posem a les zones forestals o a les zones de risc. S'han editat 300.000 fullets amb el senyal internacional *És prohibit d'encendre foc*, que juntament amb 300.000 adhesius d'*És prohibit d'encendre foc* i amb el telèfon dels Bombers s'han distribuït els caps de setmana, a través de voluntariat, amb col·laboració de la Direcció General d'Acció Cívica, doncs, a les autopistes, i es distribueix habitualment a les gasolineres.

Dintre d'aquest apartat, crec que s'ha de ressaltar la despesa important que hem fet aquest any en publicitat. En publicitat s'han posat dues-centes cinquanta-quatre tanques publicitàries, en les quals es marca el telèfon dels Bombers, el 085, i l'eslògan «El bosc és vida, de tu depèn el seu futur». Vostès hauran vist els espots de televisió i de ràdio, i a la vegada l'esforç que s'ha fet en tots els mitjans de comunicació. Pressupostàriament, aquest esforç aquest any ha triplicat el que s'havia fet en anys anteriors.

Junt amb això, i també en aquesta política de prevenció i de donar a conèixer a la ciutadania la problemàtica del bosc, juntament amb la Fundació La Caixa s'ha organitzat una exposició que se'n diu *Anem al bosc* i que en aquests moments està recorrent els pobles de Catalunya.

Bé, els he explicat fins aquest moment la política de vigilància, la política de prevenció en els aspectes genèrics. Després explicaré polítiques de prevenció adreçades a diferents col·lectius, però ara voldria passar a parlar de quelcom molt important, donada —si recorden la xifra que els he donat— la superfície que a casa nostra té el món forestal.

El món forestal, l'any 82, a casa nostra generava un rendiment d'escassament 8.000 milions de pessetes; l'any 91, que són les últimes dades de què disposava jo en aquest moment, en general 1.000 milions menys. En aquest moment, el bosc a Catalunya..., bé, no en aquest moment, l'any 91; probablement en aquest moment les expectatives han millorat, donat que el preu de la fusta s'ha elevat a través de la millor paritat de la nostra moneda, però l'any 91 el balanç va ser de 7.166 milions de pessetes. Potser també els sorprendria com arribem a aquesta valoració, i són unes dades que potser poden ser curioses, però que són clarificadoras, que és que la fusta, la fusta bona, solament genera una renda

de 1.681 milions; la llenya, de 509; els fruits, de 1.261; els bolets, de 1.163; la caça, de 313; la pesca en aquestes zones, 870, i altres productes forestals —poden ser suros, etcètera—, 1.367 milions. En conjunt, l'any 91 això va fer sumar 7.166 milions de pessetes. Sense cap mena de dubte, quan fem una anàlisi global del que ha succeït aquest any, nosaltres hem de tenir en compte aquests paràmetres: la gran superfície que té a casa nostra i l'escassa rendibilitat que se n'obté.

S'ha dit sovint, o jo he llegit als diaris, que no existia una política forestal. Jo crec que sí, i ve donada per tot un seguit d'explicacions. Jo m'hi voldria, molt breument..., a rellegir-les. Primer, es va crear... —ara..., a veure, si volen, els puc citar exactament les dates de creació—, el 4 d'agost de l'any 1987 es va crear el CREAM. El CREAM és el Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals. Les funcions del CREAM..., es va crear a proposta del Departament d'Agricultura, amb la participació de Política Territorial, de la Universitat Autònoma, de la Universitat de Barcelona i de l'Institut d'Estudis Catalans. El CREAM en aquest moment disposa de cinc investigadors pagats per nosaltres, per dir-ho d'alguna manera, vuit investigadors per l'Autònoma i vint-i-cinc contractats amb diferents categories professionals. L'aportació que ha fet la Generalitat..., aquest any el Departament d'Agricultura hi ha aportat 96 milions —alguna cosa més— de pessetes, i el Departament de Política Territorial, 27. També s'ha de dir que el CREAM és un ens autònom que obté recursos de moltes altres institucions, però sobretot de les ajudes per a investigació tant de l'Estat espanyol com de la Comunitat Econòmica Europea.

Quina és la tasca que fa el CREAM?, que a més crec que és bo que l'expliquem, perquè en general és molt desconeguda. El CREAM en aquest moment estudia la problemàtica de gestió que es dona en el nostre medi natural i, a la vegada, a través d'aquesta problemàtica de gestió, ha creat unes línies de treball. Jo senzillament els llegiré les línies de treball, perquè potser és el més indicador, i seré més breu.

Primer, els cicles biogeoquímics, la hidrologia forestal, la resposta de la vegetació a les pertorbacions, la teledetecció —cosa que ens ajuda molt a marcar les zones d'alt risc en el territori—, l'estructura i dinàmica forestal... Una de les tasques, potser la més important que fa en aquest moment, és l'inventari forestal de Catalunya i la modelització de la dinàmica forestal, l'herbivorisme i ecologia en les pastures, la cartografia i anàlisi de sòls, edafologia, biologia de sòls, avaluacions d'impacte ambiental, estudis del medi físic per a l'ordenació i el planejament i tècniques de revegetació.

He volgut citar aquest aspecte perquè sovint es menciona que a casa nostra no s'investiga en aquest àmbit. En tot cas, sàpiguen, doncs, que hi ha aquestes iniciatives, que porten un centenar de treballs publicats, que són a centenars les publicacions fetes en congressos internacionals, amb força ressò, i que hi ha una abundant bibliografia a disposició de vostès.

El segon aspecte que té a veure amb aquesta conservació és el Centre de la Propietat Forestal. El Govern de la Generalitat de Catalunya ha volgut donar als propietaris del bosc,

de la forest, la capacitat de decidir en quines línies han d'actuar conjuntament amb l'Administració. Vull recordar que el Centre de la Propietat Forestal es va crear el 1989; les tasques del Centre que li vénen aplicades són prestar suport tècnic i econòmic per a l'elaboració dels plans tècnics de gestió i millora forestal, aprovar provisionalment aquests plans tècnics de gestió, aprovar els aprofitaments, divulgar el coneixement i l'aplicació de mètodes de silvicultura racional, promoure la constitució d'associacions, informar sobre les normatives, informar sobre el Pla general de política forestal i informar sobre els projectes de planificació i ordenació.

També en aquest sentit, l'any..., una mica abans, l'any 1988 es crea Forestal Catalana, SA, que és l'empresa que gestiona tots els antics vivers cedits per l'Estat.

Dintre d'aquesta tasca, crec que també és just citar-lo, tot i que directament potser la implicació no és molt important, però sí que es fa una tasca d'investigació, és la que fa l'IRTA. L'IRTA, l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària, doncs, està treballant amb cinc o sis projectes, que bàsicament és l'estudi de les diferents micorizes que poden facilitar la regeneració ràpida en el món forestal.

Amb anterioritat a l'aprovació del Pla general de política forestal, que ja m'hi referiré, es va aprovar quasi fa dos anys el mapa d'espècies forestals de Catalunya, que ha anat lligat juntament amb el programa quinquennal per als ajuts a la forestació de la comunitat. Aquest Pla, que nosaltres sempre hem dit que era un pla que calia una modificació important a casa nostra, perquè el Pla és tendent a reduir la superfície agrària per fomentar la superfície forestal, després de moltes discussions i moltes converses a Catalunya s'ha aprovat d'una manera que em sembla que ens és força favorable. Però sí que crec que se n'ha de tenir coneixement dintre aquesta política de prevenció. Se n'ha fet un seguit d'actuacions de difusió força importants, des de publicació de llibres fins a disquets informàtics per als mateixos agricultors i silvicultors, perquè en tinguessin coneixement.

Hi havia un compromís, a través de l'aprovació de la Llei forestal l'any 1988, de redactar un pla general de política forestal. Aquest Pla general de política forestal em va ser reclamat, jo vaig mencionar que es presentaria a finals d'any. Jo reconec que no va poder ser ben bé així; aquest Pla va ser presentat al Parlament –si no ho recordo malament– el mes de març. Però sí que voldria recordar que aquest Pla es va enviar a Brussel·les la primavera del 1993 i que van ser necessaris onze mesos de negociacions per poder-lo tancar. Ens va venir definitivament aprovat el 21 de febrer d'aquest any, i van ser publicades les ajudes corresponents a aquest el 4 de març.

Abans de passar a descriure –perquè crec que pot ajudar molt a la comprensió d'aquesta política de prevenció i d'ajut al món forestal– el tema de les ajudes, sí que voldria fer una pinzellada de filosofia general. Què passa amb els nostres boscos? Sovint ens diuen que els boscos estan bruts; quan es menciona que estan bruts, es refereixen que hi ha sotabosc en general. Em sembla que al llarg de l'estiu, a través de

veus autoritzades, de catedràtics, de professors en ecologia, etcètera, de diferents tècnics en el món forestal, aquest és un concepte que es va diluint. El bosc té el sotabosc que pertoca; privar-lo d'aquest sotabosc és condemnar-lo, en certa manera, a la mort. Podem tenir un jardí però, en tot cas, no tindrem un bosc. Si el concepte de «brut» l'apliquen a l'augment de biomassa en el bosc, aquest sí que és un concepte absolutament correcte.

Jo l'altre dia llegia un treball –si no recordo malament el nom– d'en Rufí Cerdà que era molt indicador en aquest sentit: citava que a la comarca del Bages, en l'inventari forestal de l'any 1824, hi havia 24.000 hectàrees de bosc; en aquest moment, al Bages, doncs, hi ha una superfície forestal que supera les 95.000 hectàrees. També, a la vegada, veiem en els estudis que està fent el mateix CREAM, a través de l'inventari forestal, que en els darrers vint anys s'ha duplicat la biomassa existent en els boscos, però no la de sotabosc.

També hi ha una idea i un concepte que voldria aclarir: que s'ha reduït molt el pasturatge, i jo els he de dir que això no és així; probablement el pasturatge ha canviat de zones, però voldria recordar que Catalunya en aquest moment té 1.200.000 ovelles, que no les havia tingut mai; que tenim una gran quantitat de vaques que no havíem tingut mai. A vostès això els pot sorprendre, però facin una aplicació de lògica. Si en aquests moments, en què gràcies a la nostra moneda, doncs, tenim una facilitat d'exportació important, els nostres avis, tot i que a vostès els sembli que relativament tenien molt més bestiar, diguin a què es destinava aquest bestiar. (*Remor de veus.*) Sí que els reconec, sí que els reconec, perquè, a més, aquí ja veig que s'aixequen veus i pot suscitar polèmica, que en determinades zones la ramaderia ha baixat. I si vostès em diuen: «A la Vall d'Aran hi ha menys animals pasturant», els ho reconeixeré. És cert, la gent s'ha dedicat més a una altra activitat. I si vostès em diuen que a les comarques del sud de Tarragona hi ha menys pasturatge els diré que tenen absolutament tota la raó, però, en canvi, en d'altres comarques de Catalunya la pressió del pasturatge ha estat notablement augmentada, notablement augmentada, evidentment, i no cal amagar-se'n per, doncs, l'estímul que significa la política de la Comunitat a través de les primes.

Pel mateix jo sí que els puc dir que el sotabosc era, si fa no fa, el mateix fa un temps, fa uns anys que no pas ara. El que sí que ha canviat és la quantitat de fusta que hi ha en aquest bosc. Per què ha passat això? És un exemple molt clar: fins fa pràcticament trenta anys tot el consum d'energia domèstic, exceptuant una petita quantitat que provenia d'aplicacions elèctriques, però que en aquell cas no eren importants perquè es limitaven pràcticament a la il·luminació, tots els altres conceptes d'energia es feien a través del bosc. Des de fa trenta anys aquesta energia es produeix a través de combustibles fòssils. Per tant, el nostre bosc en aquests trenta anys ha acumulat tota l'energia que vostès, jo mateix, tots nosaltres hem utilitzat amb altres conceptes i aquesta veritablement és la problemàtica que tenen els nostres boscos.

El Pla general de política forestal parteix de l'anàlisi d'aquesta situació. Algú acusa que el Pla general és un pla productivista. Jo ho reconec, certament és un pla productivista, perquè si no aconseguim una rendibilitat difícilment aconseguirem que aquest bosc, doncs, es mantingui en condicions. Ara, també vull recordar que en aquest concepte de «bosc net, bosc brut» la responsabilitat ve atribuïda: 80%, propietaris; 16%, diferents ens d'administracions locals; 4%, Generalitat de Catalunya. També reconec que aquest concepte de neteja difícilment s'ha pogut portar a terme fins ara per l'escassa rendibilitat.

Entrant en les ajudes del Pla, jo els voldria dir que quan es diu que s'hauria de destinar recursos perquè la gent netegi el bosc, qualsevol propietari de bosc de Catalunya, qualsevol, en aquest moment, que decideixi netejar el seu bosc té subvencionat el 60% del seu cost. A la vegada, la fusta és per a ell; vol dir que en treurà una rendibilitat. Si aquesta persona té elaborat un pla tècnic de gestió, té el 80%, perquè, precisament, en la política forestal volem marcar una línia de treball. Vull dir que aquesta persona marqui quin ha de ser el seu bosc, i, a la vegada, quan tots estem parlant que cal fer un mosaic en la nostra silvicultura, el mosaic es fa a través d'uns bons plans tècnics de gestió que indiquin al propietari què cal fer. Però si aquesta superfície es troba en una zona d'actuació urgent, en una zona ZAU, o en el PEIN, automàticament és el 90%. I vull recordar que tots els boscos d'utilitat pública, que en aquest moment signifiquen entre els de les administracions i la Generalitat quasi el 20%, la subvenció és del 100%.

Que quedi clar per una vegada, que, evidentment, si en aquest moment hi ha una problemàtica, ve donada per un passat en què les ajudes eren francament inferiors —es quedaven al 40%—, però que en aquest moment el Govern de la Generalitat de Catalunya, reconeixent, evidentment, la facilitat que li dona la participació en les ajudes europees, però, en aquest moment, hi ha un Pla de política forestal que dona els ajuts suficients perquè els nostres boscos puguin estar nets. Nets en el concepte que abans els hem mencionat, no nets en el concepte de sotabosc, que aquest és impossible i seria una feina titànica mantenir-lo. A part que també vull citar que si nosaltres netegem el sotabosc, les herbes, les plantes que rebroten són molt més piròfites que les anteriors.

Dintre el Pla de política forestal no solament es contempla tota la política destinada a aconseguir que tots els propietaris de Catalunya que tinguin una unitat forestal, com a mínim, tinguin un pla tècnic de gestió, sinó que, a la vegada, es contempla tot un seguit d'altres ajuts. Un bon exemple el tindran vostès en el que ha passat, dissortadament, aquest estiu. Així com el Govern ha hagut d'arbitrar mesures d'urgència per ajudar les famílies, les explotacions afectades, vostès hauran vist que en l'àmbit forestal no hi ha hagut necessitat de preveure cap ajuda extraordinària. Per què? Senzillament perquè amb molta anterioritat el Pla de política forestal ja les preveia i, en aquest moment, qualsevol propietari que hagi tingut la dissort de cremar-se-li el bosc i que

vulgui regenerar-lo pot acollir-se a tot un seguit de línies. Des de línies específiques, doncs, de treballs culturals per afavorir la regeneració natural del bosc fins a línies de caire catastròfic. A la vegada, també, aquest mateix propietari, si així es considera adient, sobretot després d'un determinat període, es pot acollir a unes ajudes per a repoblació que van des de dues-centes a cinc-centes mil pessetes, en funció de l'espècie que repobli.

Però la Llei no solament ha marcat aquest tipus d'ajudes, sinó que ha marcat tipus d'ajudes per a actuacions, per al foment del coneixement dels boscos i tasques de restauració, organització de mostres, conferències, etcètera, que repercutixin en la conservació i millora dels boscos. Això va a associacions, entitats, ajuntaments, etcètera, als qual es dota fins al 50% del pressupost, amb un màxim de 5 milions de pessetes. I per a tots els titulars de bosc que entrin a formar part del Centre de la Propietat Forestal estableix una ajuda de 10.000 pessetes per hectàrea. També els he de dir que els plans tècnics de gestió o els plans d'ordenació vénen subvencionats de tal manera que pràcticament al propietari no li costen ni una pesseta. També, a la vegada, per als titulars de finques forestals que accedeixin a la titularitat de la finca o finques forestals per herència o per qualsevol altre títol successori, se'ls fan préstecs subvencionats amb un termini d'amortització de quinze anys o de sis anys, amb cinc de càrrega.

No m'hi estendré. Vull dir, aquesta és una informació que vostès poden trobar en molts llocs; evidentment, en el *Diari Oficial de la Generalitat* del dia 4 de març. Però sí que quedi clar que en aquest moment crec que hem endegat una bona política forestal. I dic que crec que l'hem endegada no per presumpció del conseller, que no és tècnic ni li correspon, sinó per la manifestació tant del mateix Centre de la Propietat Forestal com de la manifestació del mateix Consorci Forestal de Catalunya, com del consens amb què aquest Pla de política forestal, aquest Pla general es va aprovar en la taula de coordinació per part de tots els organismes professionals o de tots els sindicats implicats al respecte.

De totes maneres, jo sí que els he de reconèixer una cosa i és que, aquest Pla de política forestal, seríem uns il·lusos si penséssim que donarà fruit immediatament. Aquest Pla de política forestal donarà fruit al llarg dels anys —donarà fruit al llarg dels anys—, i també els he de dir que sí que sabem complementar-lo amb altres coses. Jo crec que en aquest moment el Pla general de política forestal dona una opció força vàlida al propietari per obtenir una rendibilitat del seu bosc, i d'aquí va venir la dificultat d'aprovació per Brussel·les, donat que no acceptaven aquesta alta línia de subvencionament, però va quedar demostrat que en el nostre bosc mediterrani, a pesar d'aquests ajuts, no fariem la competència, dissortadament, a les fustes nòrdiques o centreuropees. Però ha d'anar lligat —com jo diria— a un pla de foment de noves utilitzacions de la fusta. Probablement ha d'anar lligat molt a consum energètic, si precisament és el mateix consum energètic el que ha carregat el bosc d'aquesta energia; el consum de combustibles fòssils —el butà, etcètera, al-

tres coses—, doncs, ara una fórmula ràpida seria aquesta. S'hi està treballant.

També els he de dir que en aquest moment estem treballant —tot i que no vingui molt al cas perquè potser entraria més en les solucions que hem donat als afectats— en la Llei de contractes agraris de l'Estat. L'Estat, saben vostès que té una llei de contractes agraris. Nosaltres vam creure que en aquest moment aquesta Llei s'havia d'aplicar al sector forestal. No hi havia precedents. La discussió va ser molt àrdua. Vam trobar un contracte precedent que s'havia fet amb reïna, o sigui amb la saba del pi. Ens va servir de precedent i en aquest moment ja s'ha acceptat i crec que també serà una bona ajuda.

Però sí que, en tot cas, aquest bon camí que crec que hem encetat en el Pla general de política forestal, l'hem de saber continuar amb tot un seguit d'altres mesures. No m'estendré, no m'estendré més —tot i que tenia molta documentació al respecte— en el tema del Pla de política forestal. Sí que m'agradaria citar, encara que fos de passada, algunes altres línies de prevenció.

Una línia de prevenció que crec que és eficaç, però que sense cap mena de dubte hem de tenir imaginació i fer-la més important, és la de les àrees recreatives. Jo l'altre dia llegia un document, doncs, d'un estat americà titulat —el nom és molt curiós, no?— *Policy: honey pot*, vull dir, «política de pot de mel», en el qual definia una de les estratègies importants que podem seguir per a la prevenció d'incendis en el bosc, però, sobretot de pèrdua de vides humanes, era el fet que la gent no s'endinsés en el bosc i que havíem de propiciar àrees molt atractives perquè la gent no tingués la tendència que té d'introduir-se en el bosc.

De totes maneres, els he de dir que en aquest moment —i aquí ho tinc especificat per comarques— el Departament, conjuntament amb ajuntaments, agrupacions de defensa forestal, etcètera, tenim dues-centes quaranta-cinc d'aquestes àrees recreatives. Ara, sense cap mena de dubte, aquesta és una eina de treball que hem de treballar i que, a la vegada, hem de ser imaginatius per aconseguir-ne el més alt grau d'efectivitat possible.

Un altre aspecte que també ve lligat al de la prevenció és el de les cremes controlades. Cap de vostès desconeix que és habitual en treballs agrícoles la pràctica cultural del foc. Quan la consellera Cuenca els llegia les causes que han produït el foc, doncs, han vist que les cremes de pastures n'eren una de les causes. Pel mateix, el Departament hem cregut que havíem d'endegar una línia d'actuació que es va endegar ja l'any passat i que aquest any, doncs, puc dir que ha anat força bé, perquè, doncs, en el període de febrer a març, que s'utilitzen les cremes controlades, cap d'aquestes cremes s'ha escapat. També he de dir que incentivem els propietaris per fer les cremes amb 10.000 per hectàrea. Qualsevol propietari que vol fer una crema de pastures, si aquesta es demana i ve assistida pel Cos d'Agents Rurals, evidentment informada per l'enginyer forestal de la comarca i amb el suport dels bombers, aquest propietari d'aquesta crema cultural, no solament no se li priva, sinó que pel fet

d'haver-la realitzat adequadament, se'l prima amb una subvenció de 10.000 pessetes per hectàrea.

Dintre d'aquesta tasca de complement de prevenció, portava aquí un llistat de les publicacions que hem portat a terme. No els cansaré, perquè n'hi ha moltes, però sí dir-los que hem endegat una línia de publicacions de cara al sector que genera problemes. Per citar-los algun exemple, doncs, els marges. La gent crema marges; molt bé. El Departament ha fet una publicació on explica als agricultors per què no han de cremar marges i se'ls dona les alternatives corresponents.

O, per exemple, el tema de les restes. Aquest va més adreçat, no als agricultors, que normalment el problema de restes orgàniques el tenen àmpliament solucionat, sinó que va destinat sobretot a urbanitzacions o a gent que viu en segona residència a les cases rurals o de pagès, doncs: «No cremem les restes, fem compost.» O per exemple, una publicació que crec que és força important, que és *No cremeu les restes d'esporga*. No hi ha cap mena de dubte —no hi ha cap mena de dubte— que les restes d'esporga causen una part important de focs. Què hem fet respecte a això? No solament hem fet aquesta publicació, sinó que s'ha endegat una línia d'ajut que va a cooperatives, societats agràries de transformació, organitzacions de productors agraris, agrupacions de defensa vegetal, totes les agrupacions de defensa —no les citaré—, comunitats de regants, etcètera, i al mateix propietari, al qual subvencionem el 40% de la maquinària que es compra per a la trituració d'aquests residus fins a un import de cinc milions de pessetes. Dintre d'aquesta política de publicacions hi ha tot el tema RTI, etcètera. Crec que no els haig de cansar respecte a això.

M'agradaria passar, després d'aquests temes, al tema dels pressupostos. Sovint —sovint— s'ha dit que els pressupostos havien disminuït. Jo els parlo dels pressupostos d'inversió realitzats en els darrers nou anys —els he donat la còpia a vostès—, i veuran la progressió dels recursos que s'han destinat al tema de prevenció en el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca. L'any 85 començàvem amb 788 milions; el 86, amb 903; el 87 hi va haver un gran augment, es va passar pràcticament a 2.000, etcètera. Vull recordar-los: l'any 92, 3.322 milions; l'any 93, 3.724 —pràcticament 500 milions més—, i l'any 94, 4.320 milions de pessetes.

Abans de passar a fer una anàlisi del que ha passat enguany i de per què ha passat, també voldria fer-los..., i de veritat, sense cap ànim de polèmica, i sé que la pot generar una mica, ja els ho he dit abans: la meua intervenció voldria ser una intervenció molt clara i molt transparent per crear un estat d'opinió en tots vostès del que realment succeeix, i sense cap ànim de detreure ni de defugir cap responsabilitat que s'esdevingui.

Fent una anàlisi de les superfícies afectades pel foc en els deu últims anys a Espanya o, si ho volen, des del programa Foc Verd —jo ho tinc diferenciat—, veiem que a Andalusia s'ha cremat el 4,2 de la seva superfície; que a l'Aragó —que és l'única comunitat que és inferior a Catalunya—, l'1,9; que a les Illes Balears s'ha cremat el 6,2; que a Extremadura, el

4,6; que a Galícia, el 18,1; a Múrcia, el 6%; a València, el 21 i mig; a Catalunya, el 3,8, i al conjunt d'Espanya –tenint en compte que hi ha moltes comunitats on el bosc és molt baix i on la climatologia és molt més favorable– no arriba al 6%. Jo també els volia dir que, quan analitzem l'eficàcia del programa Foc Verd, tampoc ho podem fer únicament i estrictament en funció d'un any.

Jo no em referiré extensament als temes de meteorologia; vull dir, abans la consellera Cuenca es referia a un informe en el qual se'ns diu que des de l'any 1911 no hi havia hagut un any amb tanta sequera. Mirin, segur que hi té alguna cosa a veure, però no és entrar en aquesta discussió de si el foc l'ha causat una cosa o una altra; preferiria restar-n'hi després, però sí que voldria que d'una anàlisi absolutament freda veiéssim la realitat del que ha succeït. Fins i tot que veiessin la realitat del que ha succeït aquest any. Jo ja els he donat les dades; no en faré la comprovació. Diu: «Catalunya ha estat la segona comunitat autònoma en hectàrees.» És cert, i després els diré exactament quantes se'ns n'han cremades, però si mirem el tant per cent de superfície que s'ha cremat, Catalunya no ha estat ni de bon tros la segona comunitat autònoma; hi ha tot un seguit d'altres comunitats autònomes en què dissortadament el foc ha causat uns estralls similars als nostres. Ja els he dit que els donava aquestes dades, senzillament, per tenir-ne coneixement, no intentant generar cap polèmica ni defugir la realitat.

Passaria a l'anàlisi del que ha passat enguany. Jo havia preparat els factors de risc, el nombre d'incendis forestals, etcètera. Senzillament, els donaré la superfície cremada, perquè crec que abans ja se n'ha parlat molt, d'això. A Catalunya, fins al 14 del mes de setembre, s'havien cremat 42.219 hectàrees arbrades, 16.074 hectàrees de matoll i 516 hectàrees de pastura. En conjunt, això se'n va a les 58.000 hectàrees. En els últims focs –i els demano que tinguin en compte que la medició que tenim en aquest moment, que a més es fa cartogràficament i absolutament exacta, i el que sí que els puc garantir, igual com una altra vegada que es va citar que les mides que donàvem no eren les adequades, que la medició és absolutament rigorosa i exacta i que no se n'escapa una centiàrea; evidentment, no se n'escapa quan es té un temps raonable per fer-la. En aquest cas, en els dos darrers focs d'una certa importància, això no ha estat possible, però jo sí que tinc una aproximació que crec que no pot variar gaire: en el foc que va començar a Nonasp s'han cremat 4.100 hectàrees, i en la zona del Penedès, el foc que es denomina «de Santa Cristina», 550. En aquest moment, a Catalunya, s'han cremat 63.459 hectàrees.

Aquests focs han generat un seguit de problemes que jo posteriorment relacionaré, en faré unes petites conclusions, faré unes petites propostes i, evidentment, crec que és voluntat del Govern obrir-se a les propostes dels altres grups polítics. Però sí que hi ha hagut una afectació, sobretot en dues zones –Bages-Berguedà i, després, també en la zona de Santa Coloma, en altres llocs potser és més puntual– on hi ha hagut un nombre d'afectats important en les seves explotacions. Referent a aquesta afectació es van prendre mesures

d'urgència a través de diferents decrets i ordres del Govern, bàsicament, doncs, primer, fer una ajuda immediata per a la subsistència dels animals a través del manteniment de l'alimentació d'aquests mateixos per part del Departament d'Agricultura, o sigui, aportant el farratge, la palla, els pinsos, etcètera; segon, obrir una línia d'ajuts amb crèdits al 2%, signada amb un ampli ventall d'entitats bancàries a l'interès interbancari, i tercer, doncs, una línia de subvenció que anava del 50 al 75% en funció de l'afectació. En aquest moment els haig de dir que els expedients tramitats són 363 expedients per un valor de 4.625 milions de pessetes. També, a la vegada, hem iniciat tot un seguit d'actuacions complementàries com és el fet d'aconseguir que els afectats no hagin de pagar la contribució rústica –la legislació dona possibilitats respecte a això–; a part, l'Estat garanteix als ajuntaments el cobrament d'aquesta contribució rústica. Ho dic perquè, de vegades, algun ha dit: «Home, mira, per quatre pessetes que pagues, l'ajuntament deixarà de cobrar...» Sàpiguen tots els afectats, i en tot cas avui ho faig públic, que en aquest moment hi ha aquesta possibilitat.

Sí que cal incidir..., perquè això només afecta determinades espècies vegetals, per exemple, tot el que són boscos de planifolis, doncs, no hi entren, i estem treballant per aconseguir que això sigui així, donat que el comportament del foc sobre aquests boscos ha estat similar. També s'està treballant a intentar l'exempció de l'IRPF, donat que els ingressos que tindran aquestes persones són absolutament atípics, evidentment no desitjats i que s'acumulen en un any de cara al futur. I quelcom que s'ha tancat definitivament amb la Delegació d'Hisenda és que la mateixa presentació de l'expedient del Departament d'Agricultura, d'ajut, justifica les pèrdues tingudes, amb la qual cosa aquest aspecte no tindrà cap vinculació amb el pagament d'aquest any que ve en les declaracions de renda.

Bé, una vegada fet tot això, segurament vostès hauran notat en mi un convenciment que les coses s'havien fet bé. I és un convenciment íntim, després d'una anàlisi molt rigorosa de tota l'actuació del Departament i del que havíem fet. Però jo tampoc puc deixar de reconèixer, davant de tots vostès, que això no ha estat suficient, i és un reconeixement que no ve donat d'ara, sinó que ve nascut de la impotència que sentis davant el foc, i en el qual hem de saber treballar-hi tots.

D'una anàlisi, viscuda potser molt personalment, del foc i del que significava, jo he tret quatre grans problemes que crec que són l'àmbit en el qual hem de treballar. El primer problema és la gran quantitat de focs; segurament, és difícil trobar unes mesures efectives. Jo crec que n'hem endegat tot un seguit, el que havia adreçat a tots els sectors professionals, etcètera. Jo crec que hem de prendre mesures, i que aquest Parlament les ha de promoure i el Govern executar-les, o demanar que altres responsables d'altres administracions les executin. Des de l'aspecte de duresa en les sancions, fins al tema, per exemple, el Codi de circulació... Jo, l'altre dia, mencionava que llançar una cigarreta per la finestra d'un cotxe és falta lleu, vol dir de 1.000 a 15.000

pessetes i, en canvi, si vostès miren la relació d'incendis, les cigarretes, si no ho recordo malament..., no voldria ara retardar-me mirant, però les cigarretes des de cotxes signifiquen, si no ho recordo malament, el 16 o el 17% dels incendis que tenim, i si mirem les cigarretes que es llancen a peu, etcètera, veiem que la cigarreta és causant de prop d'un 30% dels incendis que se'ns produeixen, no hi ha cap mena de dubte que hem d'emprendre mesures en aquest sentit.

Evidentment, en aquesta gran quantitat de focs hi ha altres mesures a prendre. A mi m'agradaria que fóssim capaços de parlar-ne; jo no vull fer propostes tancades, en aquest moment. En algun moment he mencionat —perquè he vist en altres llocs que s'aplica— que potser seria necessària la creació d'un codi deontològic en el tractament del foc: no hi ha cap mena de dubte que determinades imatges, que determinades..., fins i tot ahir —i ho cito com a exemple—, en un programa de Catalunya Ràdio en què es preguntava què es creia que l'oient pensava que era el problema que havia originat més focs, sorprenentment per a mi, que l'escoltava, la majoria de persones van dir que donar el mapa de risc com donem a través dels mitjans de comunicació, que segons la seva opinió aquesta era una causa important del foc. Si veiem, a la vegada, dintre els indicis del foc, la gran quantitat de focs produïts per piròmans, doncs, probablement ens ho hem de plantejar. Ho dic com a suggeriment.

L'altre camp que hem de treballar i l'altre problema que hem tingut és les superfícies grans cremades. Ho diuen tots els informes, vull dir, des dels francesos, els americans, qualsevol; cada dia hi ha més nombre de focs a tots els països, i cada dia hi ha més nombre de focs petits, però, a la vegada, els focs que s'escapen esdevenen més grans. Per què succeeix, això? Succeeix perquè aquests focs es produeixen en uns determinats dies. Aquest any, aquí a casa nostra, d'aquests dies n'hem tingut set. D'aquests set dies d'alta rigorositat, penseu que en els darrers catorze anys n'hi havia hagut uns altres set i que en els darrers trenta anys no arribaven..., em sembla que n'hi ha hagut vint-i-set, de dies d'aquests. Què passa, en aquests dies? Passa un augment de temperatura, una baixada d'humitat relativa i un fort vent.

A la vegada, en aquesta anàlisi s'ha de contemplar el gran abandonament que hi ha hagut de terres agrícoles. En aquest moment, i si vostès..., em sembla que ho tinc per aquí, no voldria fer-me pesat, però si tornem a mirar el mapa que els ensenyava vostès veuran que, en teoria, un foc que s'encén a Collserola pot arribar a la Vall d'Aran. Aquest ha de ser un altre element de reflexió per a tots nosaltres i en el qual crec que hauríem de provar diferents mesures; probablement, deixant de banda un concepte molt arrelat fins ara a casa nostra, que és que a Catalunya teníem poc bosc. Sortosament, a Catalunya tenim molt de bosc, i anem en camí, fins i tot, de tenir-ne més.

Dintre aquests aspectes, jo crec que hauríem de plantejar-nos diferents tipus d'actuacions, però sobretot una, que és fomentar la recuperació de terrenys agrícoles de les terres, abandonades darrerament, de cultiu. He de dir-los que, en aquest sentit, tot i que la Comunitat Econòmica Europea és

reticent al respecte, perquè la política és de no-productivitat, sí que en aquest moment ens accepta que les terres que es recuperin en aquest aspecte de prevenció del foc entraran dintre les ajudes comunitàries. Jo crec que aquest és un debat que probablement si s'hagués plantejat fa un temps no hauria estat ben vist; en aquest moment n'hem de parlar i a la vegada hem de ser capaços de parlar d'altres sistemes que poden evitar aquestes grans superfícies cremades.

El tercer problema és el més dolorós, la pèrdua de vides, l'afectació d'hàbitats i d'explotacions agrícoles i ramaderes. Jo crec que nosaltres també hem de fer una anàlisi, i dir-ho, que viure en determinades zones i en determinades condicions significa un repte al risc de supervivència. Els ho dic després d'haver sobrevolat moltes urbanitzacions i molts focs. Crec que hem de fomentar, primer, un pla d'autoprotecció per a aquestes zones i, a la vegada, arribar a un acord amb els diferents col·legis professionals que hi treballen —doncs, des d'arquitectes, aparelladors, etcètera— per elaborar unes propostes que facilitin..., o que dificultin que això ens segueixi succeint.

I el quart problema detectat, i que probablement és un problema que és el que ha estat més citat, és la millora de la coordinació en el front del foc. Pel que respecta a nosaltres, jo voldria desmentir o voldria aclarir alguns tòpics; diu: «No, és que hi ha dos caps que manen.» Jo els he de dir que el Departament d'Agricultura, igual que ho vaig citar en la compareixença en comissió, el Departament d'Agricultura, tots els nostres efectius, tots, incloses les ADF, i està perfectament dibuixat en l'Infocat, tots, automàticament, quan hi ha foc, depenen del Departament de Governació; per tant, en cap cas es pot dir que hi ha dos comandaments, en absolut. Al dibuix, si vostès llegeixen l'Infocat i a la vegada llegeixen tot el nostre esquema de funcionament, veuran que està perfectament estructurat.

Sí que he de reconèixer —com els ho vaig reconèixer— que hi havia hagut un problema amb les agrupacions de defensa forestal i en el tema dels voluntaris ocasionals en l'aspecte d'atansament al foc, que ha estat un efecte absolutament mecànic, que jo crec que fins i tot no es pot atribuir ni a cap mena de descoordinació, però sí que..., per exemple, a Santa Coloma de Farners ha generat unes fortes crítiques el fet que als voluntaris, a les agrupacions de defensa forestal, no se'ls va deixar atansar al foc, perquè Protecció Civil tenia ordres de no deixar passar cap persona civil en el foc.

Bé, a aquest respecte jo crec que hi hem de treballar; ja vaig anunciar que estàvem treballant en un uniforme per a les ADF —no un uniforme..., allò de dir, de cos, sinó senzillament una granota que els distingeixi— i crec que podem millorar, però sí que en aquest aspecte em remetria —potser perquè té més competències i en aquest cas té les competències i ja ha explicat el que corresponia al cas— a la intervenció de la consellera.

Ara, sí que voldria fer una conclusió davant tots vostès. Hi ha un sentiment, hi ha un sentiment general, un consens general —llegia en un article l'altre dia— per atribuir la responsabilitat del foc a l'Administració i, sense cap mena de

dubte, l'Administració és qui més en té. Però també voldria fer una crida a tots vostès, a tots els parlamentaris i a la població en general que, tot i que pugui haver-hi una major responsabilitat en el tema de prevenció i extinció de focs en l'Administració, no hi ha cap mena de dubte que si aquesta responsabilitat no és compartida adequadament per tots els nivells de l'Administració i per tots els ciutadans de Catalunya, el problema del foc hi serà sempre, tot i que he de dir que, a casa nostra, com a clima mediterrani, que és un clima molt ric... L'altre dia el doctor Folch feia una comparació absolutament afortunada; deia: «Miri, nosaltres tenim un clima que és com la porcellana de Sèvres i, és clar, no es pot tractar com un plat de Duralex, sempre tindrà més accidents i sempre haurem de tenir molta més cura», però sí que és cert que tot i que aquest risc, per aquesta fragilitat del nostre sistema, existeixi, no hi ha cap mena de dubte que si fóssim capaços entre tots de trobar aquesta fórmula en què s'impliquessin tots i cadascun dels ciutadans de Catalunya, i evidentment sense..., com els he dit abans, i vull repetir-ho, perquè aquest matí, en un programa de ràdio, em deien: «És

que vostè, a través del fúm de dir que la responsabilitat és de tots, eludeix les seves.» No, no, escolti, les responsabilitats que jo tinc són les que els he exposat, les sotmeto a la seva anàlisi, a la seva aprovació o reprovació, ja m'ho manifestaran. Però sí que els voldria dir que si aquest Parlament no és capaç, o entre tots no som capaços de conscienciar tothom, tots i cada un dels ciutadans de Catalunya del problema del foc, aquest és un problema que ens costarà molt de resoldre.

Moltes gràcies per la seva atenció.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller.

Senyores i senyors diputats, em plau comunicar que és present a la llotja de convidats el *lieutenant governor* de l'estat de Califòrnia, el vice-governador de l'estat de Califòrnia i al mateix temps president del Senat de Califòrnia, el senyor Leo McCarthy, al qual des d'aquí dirigeixo una salutació. (*Aplaudiments.*)

La sessió continuarà demà a les deu del matí.

(*La sessió se suspèn a tres quarts de dues del migdia i nou minuts.*)

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Edició i subscripcions: Servei de Publicacions del Parlament de Catalunya,
Palau del Parlament, Parc de la Ciutadella, 08003 Barcelona. Telèfon 221 20 00.

Subscripció anual (edició impresa o edició en microfitxa): 6.000 pessetes.

Subscripció anual conjunta amb el *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* (edició impresa o edició en microfitxa): 13.000 pessetes.

Número solt (edició impresa o edició en microfitxa): 120 pessetes (preus amb IVA inclòs)

Dip. Leg. B-27.966-80. ISSN 0213-7976 (general) ISSN 0213-7984 (sèrie P)

Imprès a Multitext, SL, Barcelona.

